

КАТОЛИЧЕСКИ ВЕСТНИК

ИСТИНА - VERITAS

Издание
на Католическата
епископска
конференция в България

Ego sum via, et veritas, et vita? Jo 14,6

Брой 4 (1449)

София, април 2011 г.

Цена 0.50 лв.

Христос възкръсна!

Епископ Христо Пройков,
апостолически екзарх

И тази година можем да се поздравим всички християни по целия свят заедно в един и същи ден с победния поздрав на нашата християнска вяра, че Господ възкръсна. Италианският писател Манцони казва: „Който се надява на Господ, с Господ ще възкръсне.“ Една жена, Мария от Магдала, е първият свидетел на Христовото възкресение. Тя е първият апостол на най-добрата вест, която никога човечеството е чуло. След нея Петър и Йоан се втурват към гроба. Йоан тича с всичките сили на своята младост, окрилен от вътрешната надежда, че е така. Петър, задъхан от своите години, е по-назад, но със същата увереност. Всичко е така, както Мария разказва: гробът - празен, повивките - събрани и оставени. Иисус Го няма.

Във филма „Иисус от Назарет“ на режисьора Франко Дзефирели един от свещениците на Синедриона, който и след смъртта на Иисус изпитва страх от възкресението, влиза в празния гроб и казва: „Всичко започва сега...“

Една вярна интерпретация. Всичко започна от ранното утро на неделния ден. Иисус Го няма в гроба. Но Иисус е между хората. Същия ден двама от апостолите с наведени глави напуснаха Иерусалим на път към Емаус. Някак си тайнствено Иисус се доближи до тях и разговаряше: „О, мудни по сърце.“ А когато преломяваше хляба, те Го познаха. Сърцето им се преобрази - от отчаяние в някаква нова надежда. „Остани с нас, Господи...“ И после бързешком се върнаха в Иерусалим, за да кажат на братята. Празният гроб е достатъчен за Петър и Йоан да повярват. Богатият Йосиф от Аритима не можа да спаси Иисус от смъртта и му подари гроб. Въщност този празен гроб е подарък за всички нас днес. Император Адриан ще нареди да го запълнят с пръст, за да заличи всяка следа. Три века по-късно царица Елена, майка на Константин, ще го открие, ще издигне базилика и днес този гроб - открит празен от Петър и Йоан - е извор на вяра за толкова много

На стр. 8

Вайт Шос, „Възкресение“ - от дървения олтар в черквата „Дева Мария“ в Краков

Да прославим Бог

Сто и петдесет години от тържественото освещаване на катедралния храм „Свети Лудвик“ в Пловдив бяха чествани със света литургия на 27 март от 10,00 ч. Тя бе предстоятелствана от Негово високопреосвещество епископ Георги Йовчев. Литургичната радост на празника бе споделена от апостолическия нунций в България архиепископ Януш Болонек и епископ Христо Пройков. С тримата епископи съслужиха и свещеници от Софийско-Пловдивски.

На стр. 8

Среща на родители в Казанлък

От 4 до 6 март в Казанлък се проведе среща на родители на деца и младежи, с които отци салезиани работят.

По време на петъчната литургия (4 март) родители и деца от различни енории на нашата екзархия започнаха да се събират в храма „Свети Йосиф“. След нея гостите се настаниха по стаите, вечеряха и участваха в интересна игра с цел запознаване и „сглобяване“ на групата. Естествено единият отбор бе победител, а другият - победен. Но нямаше недоволни и сърдици! Всички се забавляваха от сърце. Времето напредна и

Как капуцините са дошли в България

През първата половина на XIX век положението на католиците в българските земи (които тогава се намирали под турско робство) притеснявало много Светия отец. Затова той се обръщал за помощ към ръководителите на много ордени преди всичко заради липсата на свещеници. Никое общество не се наемало да се нагърбис с тази трудна задача. Най-после папата спрял погледа си върху капуцините, които с готовност се отзовали на поканата на Свети-Петровия наместник.

Първите отци капуцини пристигнали в Пловдив от Италия точно преди 170 годи-

ни, на 21 март 1841 г. Това били: отец Андрея от Гаресъо, отец Венанко от Розара, отец Онуфрий от Торете и брат Теодор от Карабия. По път от Италия към България те се спрели на гръцкия остров Сирос, където се срещнали със своите събрата, отслужили света литургия в чест на свети Антоний и се снабдили с продукти със Светото причастие. Още на четвъртия ден след пристигането им в града той настанил свещениците за постоянно местожителство в близките села.

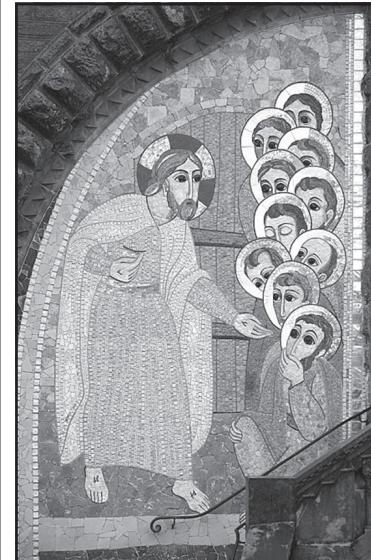
Колко хляба имате?

Колко хляба имате? Това беше въпросът, на който трябваше да отговорят милиони жени по целия свят на 4 март. И причината бе не в това, че е започнало световно пребояване на хранителните запаси, а във факта, че този въпрос от Евангелието на Матей - глава 6, стих 38, беше темата на тазгодишния Световен молитвен ден на жените.

По традиция той се провежда всеки първи петък от март, като тази година бе посветен на Чили. В подготовката и представянето на молитвата в

На стр. 9

На стр. 2

Духовни упражнения за свещеници в Румъния

През първата седмица на Великия пост - от 7 до 11 март, в манастира на босоногите кармилитани в Чофличени (Снагов, Румъния), се проведоха духовни упражнения, много важни за живота на нашата Църква в България.

Тези духовни упражнения бяха така важни, защото в тях участваха свещеници и от България, и от Румъния. Повече от сто години не е имало

друга подобна среща.

Нашите свещеници, придружени от епископ Христо Пройков, бяха петнайсет: седем пасионисти, трима салезиани, двама възкресенци и трима мирски свещеници.

От румънска страна, придружени от монс. Йоан Робу, архиепископ на Букурещ, дойдоха около двайсет свещеници от архиепархията Букурещ и от епархията Яш. Заедно с тях

имаше и няколко монаси от конгрегацията „Дон Орионе“, отци сомаски и отци боносоги кармилитани.

Духовните упражнения бяха специални и защото бяха водени от йезуита отец Марко Иван Рупник, чиято кратка биография представяме по-долу. Със своята мъдрост, плод на дълги години молит-

На стр. 4

Двегодишен проект за екообразование започват МД „Елиас Канети“ и „Каритас“ - Русе

Международно дружество „Елиас Канети“ и „Каритас“ - Русе, започнаха съвместна работа по нов проект - „Човек, технологии, околната среда. Чрез образование за устойчиво екологично развитие на Русе и региона“. Той е посветен на климатичните промени и последствията за хората и околната среда, особено тежки за общества в икономически и социален преход, каквото е и българското.

Нашето общество днес преминава през трудни процеси, които влияят върху всички обществени сфери - здравеопазване, съдебна власт, култура, социална по-

литика, околната среда. Необходими са съществени промени както във връзка с интеграцията ни в общото европейско семейство, така и във връзка с процеса на глобализация, които обаче са неизменно свързани с голям финансов, политически и най-важното човешки ресурс. За да насочим вниманието на хората към важните промени, са необходими промени в образоването - не само в задължителното училищно, а и в познатото днес „учене през целия живот“ - необходимостта всеки човек постоянно да се усъвършенства.

Ето как логично идва въпросът за образование, насочено както към екологичните проблеми, така и към чувството за отговорност и граждански дълг на бъдещите поколения. Това е и целта на проекта - да съдейства за създаването на екологична и гражданска култура чрез образование.

Международно дружество „Елиас Канети“

Проектът предвижда да обхване и групи, които досега оставаха извън фокуса на нестопанските организации - социално слаби деца и младежи, роми, възрастни хора.

Освен обучителните дейности, провеждащи се в екоклубове, ще се създаде пътуваща изложба „Зелената врата“, предвижда се още провеждането на национален екофорум и екофестивал, създаване на работни групи и инициативи, обхващащи русенци от всякакви възрасти и професии.

Партньори по проекта са МД „Канети“ и „Каритас“ - Русе, от българска страна, и „Хаус ам Майберг“ - Хепенхайм, и Академия за гражданско и социално образование, от германски.

Дейностите се осъществяват с финансовата подкрепа на католическата фондация „Реновабис“ - Германия, и на Федерална фондация за екология - Германия.

Теодора КОНЧЕВА,
МД „Елиас Канети“

ИСТИНА
VERITAS
Брой 4 (1449)
април 2011 г.

Колко хляба имате?

От стр. 1

София участваха жени от Евангелската методистка църква, от Първа евангелска, както и от Православната, и от Католическата църква - от източен и западен обред. В методистката черква „Доктор Лонг“ те приветстваха дошлиите да се помолят за Чили на четирите езика, които се говорят в латиноамериканската страна - на езика на аймарите, на езика на mapuchite, на испански и на рапа нуи (езикът, който се говори на Великденския остров).

На стр. 7

След това се проведе своеобразен час по география, който имаше за цел да извика пред очите на присъстващите характерни картини от Чили - високите върхове на Андите, пустинята Atacama, архипелагът Огнена земя. Така страната ставаше по-близка за молещите се, а участието им в молитвата - по-ангажирано. След това последва представяне на кратки исторически моменти, при които обществото в Чили е било изправено

тинки в село Царев брод.

На 26 ноември 1949 г. дава своите първи обети, а на 21 март 1956 г. прави и своите вечни обети за вярна служба на Бог и на хората. С пристигането си в манастира тя дейно започва да проявява своята любов и неуморна работа към и за хората в името на своя Бог, когото неизменно следва през целия си житейски път. От 1950 г. започва работа в новооткритата психиатрична болница в национализирани сгради на манастира като санитарка. Цели 27 години тя съвестно и отговорно изпълнява своите трудови задължения като санитарка. След пенсионирането си не се отдава на заслужена почивка, а продължава да работи в кухнята и градината на манастира. С голямо сърце и голяма усмивка тя обичаше всички и вярваше, че всички са добри. Обичаше така, както Бог обича своите деца. За всеки имаше думи за кураж, думи за воля за живот и всеки, докоснал се до нея, разбираше, че Бог я е изпратил на земята, за да бъде Неговият ангел.

Сестра Илияна беше жизнен и добронамерен човек, готов винаги да се притече на помощ на нуждаещите се, живееше с техните радости и болки, с проблемите и интересите на общността и конгрегацията. Винаги беше готова да помогне Господ за помощ на другите. До последни сили помагаше, докато болестта не я събори на легло.

Дълбок поклон пред паметта на сестра Илияна, която със своя живот и с молитвите си към Бог винаги е била с мисли за доброто на хората и тяхното духовно спокойствие и мир с Бог. Ние вярваме, че тя няма да ни забрави и в нейно лице ще имаме духовна застъпница пред Бог, която няма да ни изостави, както не го е правила и в своя житейски път.

Поклон, дълбок поклон!

Сестра Илияна Панова, бенедиктинка

С прискърбие съобщаваме, че на 9 февруари 2011 г. в обръщението на сестрите предаде духа си в ръцете на Създателя ни сестра Илияна (Вяра) Гайтанова Панова от общността на сестрите бенедиктинки. Вяра е родена на 12 октомври 1927 г. в Белене. В семейство на селскостопански работници тя расте в атмосфера на обич и уважение между своите братя и сестри, възпитавана в силна любов и вяра към Бог и готовност винаги да се притече на помощ на близкия. Малкото момиче завършва основно образование в родното си село, а през 1945 г. пристига в манастира на сестрите бенедек-

Покана

Съкли младежи,

От 27 до 29 май 2010 г. в град Раковски, в манастира „Свети Максимилиан Колбе“ на отците конвентуалци се организира първата среща за младежи от 14 години нагоре, които търсят свое то призвание в живота.

Срещата се организира с участието на свещеници и сестри от трите епархии. Темата е „Бог и аз“.

Начало - 27 май, петък, 18 ч. **Край** - 29 май, неделя на обяд. Участниците трябва да носят със себе си: Библия, тефтер, химикалка и добро настроение. **Цена** - 20 лева. Пътните разходи са покрити. Средствата ще се възстановяват срещу билети за транспорта благодарение на Конференцията на висшите настоятели на общностите на богопосветените в България.

Ако обичате, потвърдете участието си до 18 май, сряда, на отец Петър Цвъркал, тел. 043162115; GSM 0887006042, e-mail cvrkal@atlas.cz.

От името на целия екип

Среща на родители в Казанлък

и интерактивна игра. След вкусния обяд се проведе поклонническо пътуване до мъглишкия манастир „Свети Николай Чудотворец“ и пикник в района на Мъглишкия водопад. Децата играха на воля, а родителите имаха възможност да обменят мисли и идеи за възпитанието на децата в духа на християнската вяра. Не се размина и без палене на огън и барбекю! Попизплески и поопушени, се върнахме освежени в черквата. Последва вечеря и прожекция на български филм. Дойде време за вечерната молитва и думата за лека нощ. Този път водещи бяха отец Петър Цвъркал, SdB, и новият семинарист от далечна Индия Суреш Ека.

Последният ден от срещата започна с неделната литургия, отслужена от отец Мартин Илек в съслужение с отец Петър Немец, SdB, в съслужение с отците салезиани Петър Цвъркал и Мартин Илек. След службата участниците се събраха в залата за двете беседи, свързани с темата на срещата - „Християнин - свидетел на Христа“, изнесени от отец Петър Цвъркал (за прошката), и от отец Мартин Илек (за три основни принципа на християнството). Последва дискусия

Във вечна светлина

„Когато настъпи вечерта, Иисус каза: „Да минем на другия бряг“

(Марко 4, 35)

На 26 ноември 1949 г. дава своите първи обети, а на 21 март 1956 г. прави и своите вечни обети за вярна служба на Бог и на хората. С пристигането си в манастира тя дейно започва да проявява своята любов и неуморна работа към и за хората в името на своя Бог, когото неизменно следва през целия си житейски път. От 1950 г. започва работа в новооткритата психиатрична болница в национализирани сгради на манастира като санитарка. Цели 27 години тя съвестно и отговорно изпълнява своите трудови задължения като санитарка. След пенсионирането си не се отдава на заслужена почивка, а продължава да работи в кухнята и градината на манастира. С голямо сърце и голяма усмивка тя обичаше всички и вярваше, че всички са добри. Обичаше така, както Бог обича своите деца. За всеки имаше думи за кураж, думи за воля за живот и всеки, докоснал се до нея, разбираше, че Бог я е изпратил на земята, за да бъде Неговият ангел.

Тук е мястото да се отбележи отличната организация, дело на отците салезиани. Нямаше „луфтотвое“ в програмата. Нямаше нищо, което да е безинтересно или отегчаващо. А беседите и размишленията бяха изключително ценни и полезни и за двете страни. И естествено се стигна до желание за нови срещи. При това не само в Казанлък, а и в други енории, където служат отците салезиани. Вече всички ги очакват!

До нови срещи!
Инж. Стефан ПАПУКЧИЕВ,
KdB, председател на фондация „Оазис“ - Казанлък

ИСТИНА - VERITAS

продължител
на в. „Истина“ (1924 - 1949 г.)

Католическа църква
в България
1606 София,
ул. „Люлин планина“ № 7
Директор
свещеник Благовест
Вангелов
тел. 954-32-62
E-mail: istina-v@techno-link.com
Пегактор Марио Георгиев
ISSN 0861-6450

Швейцария. Католическият университет във Фрибург е назначил руския митрополит Иларион Алфоев (44 г.) за нещатен (хоноруван) професор по богословие. Митрополит Иларион е ръководител на външната служба на Московската патриаршия. В университета се преподава на два езика - френски и немски. Това е един от авторитетните учебни центрове не само в Европа.

Словакия. Епархията в гр. Левоча е ремонтирала сградите на казармите и ги е превърнала в образцов университетски център за специална педагогика, където се възпитават и обучават телесно и душевно увредени младежи от цяла Европа. Тук са застъпени предучилища и начална педагогика. Университетът се поддържа и от държавата, от фондовете за развитие и изследване с над 7 милиона евро годишно. На работа тук са привлечени специалисти от Полша, Унгария, Германия, Франция, Япония.

САЩ. Архиепископът на Вашингтон кардинал Доналд Уърл и архиепископът на Торонто (Канада) Томас Колинс са натоварени от папа Бенедикт XVI заедно да учредяват персонални ординариати в двете страни за американски и канадски англикански духовници и миряни, които приемат католическата вяра. Броят им се увеличава след последното решение на Англиканска генерален синод, проведен в Анахайм, да се ръкополагат за епископи както жени, така и хомосексуалисти (мъже и жени).

Малта. Малтийският парла-

мент е решил да се проведе референдум за разводите. Малта е единствената страна в Европа, където законът забранява разводите. От 400-хилядното население на острова над 380 хиляди са католици.

Франция. Конституционният съвет на Франция е решил, че забраната на така наречения брак между хомосексуалисти не противоречи на френската конституция. Съветът е обявил, че подадената молба и въпрос от Касационния съд до Конституционния съвет са разгледани обстойно и е забранил сключването на подобни „бракове“.

+ + + Известната група „Les pretres“ („Свещениците“) е дарила 600 хиляди евро за построяване на голямо католическо училище в Мадагаскар. Триото получава добри приходи от продажбата на милиони дискове със свои песни по целия свят.

Казахстан. От 15-милионното население на страната над 250 хиляди са католици. Те разполагат с 85 черкви, голяма катедрала в столицата Астана и са обслужвани от 80 свещеници и 100 монахини начело с новоназначен епископ д-р Атанасиус Шнейдер (49) от германски произход.

Англия. Британската агенция Би Би Си съобщи, че голяма група англикани миряни заедно със седем пастори са приели католическата вяра и са образували енория в лондонското предградие Брентхуд. Те ще запазят досегашните си служби, традиции и ритуали. Католическият епископ на Брентхуд е заявил: „Вие направихте голямата стъпка.“

Германия. Епископската конференция на Католическата църква е приела евхаристичният конгрес през 2013 г. да се състои в Кьолн. Архиепископът на града кардинал Йоаким Майннер е казал: „Този конгрес ще означава 1700 години от учредяването на католическата епархия в Кьолн. Ще се радваме много, че след Световната младежка среща през 2005 г. ще бъдем домакини и на това много важно религиозно събитие.“

Хърватия. Папа Бенедикт XVI е назначил отец д-р Мате Узинич (43) - досегашен ректор на католическата семинария в Сплит, за епископ на Дубровник. До 1806 г. Дубровник е бил независим град. През 1815 г. става австро-унгарски. През 1919 г. преминава към Кралство Югославия, а през 1945 г. влиза в границите на Съюзна република Хърватия в рамките на Югославия.

На общо събрание в Балтийската епископска конференция в САЩ избра малко неочаквано за свой председател д-р Тимоти Долън - архиепископ на Ню Йорк. Според досегашната традиция конференцията избираше на поста зам.-председателя - в случая това е епископът на гр. Тускон архиепископ Джералд Коконос. Архиепископ Тимоти Долън (62) е познат като ерудиран духовник, който има огромен авторитет не само сред католиците, но и сред другите вероизповедания. Голяма е популярността му сред младежите и политическите среди на страната. Като архиепископ на Ню Йорк той привлича хиляди друговерци и днес епархията на града наброява над 3,5 милиона католици и е една от най-богатите в САЩ. С повече вярващи може да се похвали само епархията на Лос Анджелис - над 4,5 милиона католици. Д-р Тимоти е критикува медиите за спекултивните им неоснователни и необективни изяви. Известен е и като ревностен последовател и поддръжник на папа Бенедикт XVI.

**ИСТИНА
VERITAS**

Брой 4 (1449)
април 2011 г.

ия. От 1991 г. е главен град на областта Неретва в независима Хърватия. Католическата епархия на Дубровник е учредена през X век. От 5,2-милционното население на страната над 4,5 милиона са католици.

Турция. Турски националисти и екстремисти са нападнали католическата катедрала „Дева Мария“ в Трабзон (чийто енорист бе убит преди пет години), скандирали са враждебни лозунги и са замервали прозорците със стъклени бутилки. Полицията е открила в бутилките бележки със заплашителни надписи: „Премахнете кръста на покрива съм или ние ще го свалим!“

Индия. В най-голямото държавно висше учебно заведение - Национален университет „Индира Ганди“ в Делхи, е учреден факултет по социални науки, който носи името „Майка Тереза“.

Пакистан. Епископът на столицата Исламабад д-р Руфин Антони е призовал всички католици и другите християни в страната да постят и да се молят всеки неделен ден за отмяна на смъртното наказание на г-жа Асия Биби Норен и освобождаването ѝ от затвора. Асия Биби е адвокатка, католичка, майка на пет деца. Тя е наклеветена, че е „богохулства и осквернила пророка Мохамед и Корана“, за което е осъдена на смърт според исламският закон Шериат. Християнката е в затвора, където очаква окончателното решение на Касационния съд. Папа Бенедикт XVI е призовал президента на Пакистан да помилва Асия и да гарантира гражданска и религиозна свобода. От 160-милионното население на страната над пет милиона са християни, от тях повече от 1,5 милиона са католици.

Ватикан. На 7 и 8 май т. г. папа Бенедикт XVI ще посети италианския град Аквилеа, на границата между Италия и Словения, който е в състава на епархията на град Гориция (Италия) и където се говори на италиански и словенски. Там папата ще се срещне с организаторите на италианския молитвен ден през 2012 г. и ще отслужи тържествена литургия в базиликата на древния град. След това ще посети Венеция, ще приеме представителите на Църквата в базиликата „Свети Марко“, в базиликата „Санта Мария дела Салуте“ ще се срещне с културни дейци, политици, икономисти. Светият отец ще освети реставрираната богата централна библиотека на епархията във Вене-

ция и вечерта на 8 май ще отле-

ти за Рим.

+++ От 1999 г. до 2009 г. католическите свещеници в целия свят са се увеличили с 1,4 процента и понастоящем са 410 600, докато през 2008 г. са били 409 200.

+++ Папа Бенедикт XVI е приел на частна аудиенция руския президент Дмитрий Медведев. Президентът Медведев посвещава папата за втори път, първият беше през декември 2009 г., когато Светият престол и Русия установиха пълни дипломатически отношения.

+++ Светият отец е приел на 20 февруари т.г. третата и последна група от 30 епископи от Филипините на редовната среща „ад лимина“. Първата група от 20 епископи се срещна с папата през ноември 2010 г., а втората - от 25 епископи, през януари т. г. Този вид срещи обикновено продължават 10 дни. Католическата църква във Филипините има 85 епархии. От 90-милионното население на страната католиците са над 74 милиона и страната се нареежда на четвърто място в света по брой на католици след Бразилия, Мексико и САЩ.

+++ Бroatът на кардиналите в момента е 201; от тях 109 са под 80-годишна възраст и имат право на избор на папа. Горната граница на избирателите е 120 кардинали.

+++ Тазгодишните великопостни духовни упражнения за папата, кардиналите, епископите и духовниците са водени от френския прелат Франсоа-Мари Летел (62) - секретар на Папската академия за богословие. Упражненията от 13 до 19 март са били на тема „Светлината на Христос в сърцето на Църквата - папа Йоан-Павел II и теологията на светците“. Отец Летел е от ордена на кармелитите и от 2008 г. е секретар на Папската академия за богословие.

+++ Общността на Сестрите на Дон Боско днес наброява над 14 хиляди монахини, служещи в 92 страни. Те ръководят детски градини, социални домове, училища и университети.

+++ На пленарно заседание на Конгрегацията за свещенослужителите папа Бенедикт XVI е призовал местните Църкви към по-активни усилия за повишаване броя на призванията и на кандидатите за свещеници. „Семинариите спадат към най-важните католически образователни институти, а образоването и възпитанието днес са най-неот-

ложните предизвикателства за Католическата църква. Семинаристите внимателно, но и обстойно да използват интернет за повишаване не само на образоването си, но и за задълбочаване на душепастирската си дейност в области като мисии, катехизис, образование, администрация. Интернет мрежата предлага огромни шансове и на Църквата.“ Папата е заявил, че учредената през 1915 г. Конгрегация за католическо възпитание е отговорна за семинариите, за католическите училища и университети.

+++ Мадридският кардинал и домакин на Световната младежка среща (СМС) Антонио Мария Роуко Варела е посетил Светия отец и му е подарил испанско знаме и първата раница, която съдържа: личен документ за участие, броеница, поклонническа книжка, карта на Мадрид със забележителностите на града, катехизис за младежи, ветрило и шапка. Такава раница ще получи всеки младеж, участник в СМС, която ще се състои в Мадрид от 16 до 21 август т. г. На срещата се очакват да дойдат над един милион младежи от цял свят, а на заключителната литургия с папа Бенедикт XVI - повече от два miliona.

+++ Папата е приел на частна аудиенция президента на автономната провинция Кюрдистан в Северен Ирак Масуд Барзани, който е заявил, че в провинцията са гарантирани всички граждански и религиозни свободи. Той е предал на Светия отец „най-сърдечни поздрави и пожелания“ от всички кюрди.

+++ На 12 март папа Бенедикт XVI е изпратил съболезнователна телеграма до архиепископа на Осака Лео Икенада, председател на Епископската конференция на Католическата църква в Япония, за жертвите от разрушителното земетресение и последвало цунами, поразило Япония.

+++ По данни на Ватиканска информационна служба Facebook активира страница, посветена на папа Йоан-Павел II, по повод предстоящото му провъзгласяване за блажен с видеоклипове и материали за живота му. Ето и адреса:

www.facebook.com/vatican.johnpaul2.

Youtube също отваря страница по този повод, достъпна на адрес

<http://www.youtube.com/giovannipaoloii>

Рубриката води Петър КОЧУМОВ

Нов председател на Епископската конференция на Католическата църква в САЩ

На общо събрание в Балтийската епископска конференция в САЩ избра малко неочаквано за свой председател д-р Тимоти Долън - архиепископ на Ню Йорк. Според досегашната традиция конференцията избираше на поста зам.-председателя - в случая това е епископът на гр. Тускон архиепископ Джералд Коконос. Архиепископ Тимоти Долън (62) е познат като ерудиран духовник, който има огромен авторитет не само сред католиците, но и сред другите вероизповедания. Голяма е популярността му сред младежите и политическите среди на страната. Като архиепископ на Ню Йорк той привлича хиляди друговерци и днес епархията на града наброява над 3,5 милиона католици и е една от най-богатите в САЩ. С повече вярващи може да се похвали само епархията на Лос Анджелис - над 4,5 милиона католици. Д-р Тимоти е критикува медиите за спекултивните им неоснователни и необективни изяви. Известен е и като ревностен последовател и поддръжник на папа Бенедикт XVI.

Петър КОЧУМОВ

Уникална скулптурна композиция на Кръстния път пред Ватиканската базилика „Свети Петър“

49 бронзови статуи и 11 кръста, високи два метра, разпределени в 14 скулптурни групи - за всяка спирка на Кръстния път. Това са цифрите на голямата скулптурна композиция, изложена от 13 март до 29 април т.г. близо до ватиканската базилика „Свети Петър“. С това художествено произведение поклонници и вярващи ще могат да се докоснат до тайната на Кръста и Възкресението. Композицията, дело на художественото дружество „Domus Dei“, е собственост на конгрегацията „Смирени последователки на Божествения учител“. Това е уникална творба, най-голямата до този момент в света, в която са използвани почти 20 тона бронз, а за тайното осъществяване са били нужни пет години. Джузепе Алампреза, един от скулп-

торите на творбата, обяснява етапите на нейната реализация и стил: „За реализирането на творбата работихме двама скулптори, затова бе необходимо да съчетаем два различни стила на работа. Първоначално статуите бяха изработени от глина, а след това отлети от бронз. Стилът е традиционен, защото изискването бе статуите да бъдат възможно най-комуникативни за публиката. Придържахме се към евангелските разкази, ограничавайки фигуурите до четири, най-много до пет, за всяко кръстно спиране. Опитахме се да дадем повече динамичност на сцените, но разбира се, те са плод на нашето тълкуване.“ Композицията на Кръстния път е поръчана от град Кокумбо в Чили, закъдето ще отпътува след 29 април, за да

бъде поставена в парка на „Кръста от третото хилядолетие“, където се издига монументален кръст, висок повече от 26 м. По този повод в града ще бъде учредена първата енория в света, посветена на Йоан-Павел II.

Ето какво каза по време на пресконференцията за представянето на композицията монс. Доменико Сегалини, епископ на Палестрина: „Тези монументални изображения и огромни кръстове, поставени по Виа дела Кончилиационе - близо до мястото на страданието и смъртта на апостол Петър, имат особено значение. Тук, пред обелиска, намиращ се днес в центъра на площада, който свети Петър сигурно е видял пред смъртта си, защото е бил в амфитеатъра на Нерон, който се е за-

бавлявал за сметка на християните, превръщ

„Да усетят моята обич...“

Вестта за предстоящата беатификация на Йоан-Павел II изпълни сърцата ни с голяма радост. Стори ни се, че никой, който го е познавал, не би могъл да остане безразличен пред нея. Защото всеки, който е имал възможността да го срещне, е усетил присъствието на Божия Дух в него, докоснал се е до тайната на Христос, Който живее в тези, които напълно му се предават.

Оценяваме ли достатъчно благодатта, която ни бе дадена с посещението на Йоан-Павел II в България през май 2002 г.? Освен че допринесе за интегрирането ни в Европа, то позволи на милиони наши сънародници да почувстват духовното излъчване на този папа славянин, който със силата на своята вяра доказа, че стените на враждата и разделението могат да рухнат, че смъртта и мракобесието нямат последната дума.

„Не бойте се! Отворете, широко отворете вратите за Христос!“, бе казал Карол Войтила при започването на своя понтификат. Неговият живот потвърждаваше тези думи. Затова, когато на 13 май 1981 г. бе прострелян, се удостои да ги засвидетелства с кръста си. Свидетелство, което през дългите години на преданото му служение на Църквата трябваше да се подновява в различни форми, предоставящи свобода на Всевишния да действа според Своята воля. Като подражаваше на Иисус в пастирската му ревност за душите, той му остана верен и по пътя към Голгота до пълното уподобяване на Него.

В това можахме лично да се убедим през кратките дни на престоя на Петровия наследник в България. Това уникално събитие в нашата история стана причина на 25 май 2002 г. цялата ни кармилска общност да се отправи към катедралния храм „Успение Богородично“ в София, където ни очакваха незабравими вълнения. Светият отец благослови и пръв удари камбаната, която днес оглася околностите на новия ни манастир. От името на Вселенската църква папата изрази признание към възрастните ни сестри, „живи на земята или живи на небето - които преживяха в периода на комунистическата власт дълъг доброволен затвор на балкона на храма „Свети Франциск“, като запазиха жив идеала на своето посветяване и поддържаха с молитва и покаяние верността на християните към техния Господ“. Колко бяхме щастливи да целунем ръката на този, за когото толкова пъти бяха поднасяни нашите бедни моления и жертви! Колко близък ни бе той чрез синовната си обич и пълно отдаване на Мария! Надписът от папския му герб „Totus Tuus“ („Изцяло твой“) не изразяваше ли точно девиза на нашия орден „Кармил е всецяло на Мария“? Не разпознаваме ли в това неговата принад-

Йоан-Павел II - блажен

лежност към третия ред на Кармила? През неговия понтификат бяха издигнати за почит на олтара (чрез беатификация или канонизация) толкова чеда на този орден: Елисавета на Пресвета Троица, Мария на Разпятия Исус, Тереза от Андите, Тереза Бенедикта Кръстна (Едит Щайн), Рафаил Калиновски, Титус Брандсма и много други.

Тези и още много мигове, които Господ ни дари като личен опит на общение с изключителната личност на Йоан-Павел II, ще останат дълбоко в паметта на сърцето ни. Тъй близо е вече денят, в който Църквата ще го обяви за блажен! Сам Бог сякаш бърза да ни увери, че примерът, който сме видели с очите си, е достоен за подражание, да ни припомни, че светостта е наше призвание и е възможна за всеки, който отвори душата си

за действието на Свети Дух, приемайки безусловно в живота си Иисус Христос.

„Ти си цялата надежда на моя живот - така, както си бил надеждата на поколенията на Израил. За Теб живях досега, за Теб искам да живея и отсега нататък. Ти си вярата, надеждата и любовта на моето сърце, на всички мои дела, стремежи и желания.“ Това е молитва на великия папа, произнесена преди повече от четвърт век, която и днес може да ни помага да следваме Истинския път.

„Нека Бог благослови България и с изобилието на Своята благодат дари на народа ви дни на напредък, доброденствие и мир, като направи така, че жителите ѝ да усетят моята обич и признателност“ - тези последни слова, изречени при отпътуването на Йоан-Павел II от нашата страна, ни изпълват с надежда и с дръзвенование да прибягваме към неговото застъпничество.

Кармил „Свети Дух“

Акатист на Пресвета Богородица

Това е химн към Божията Майка. Той дори няма и заглавие. Наименованието му, дадено от Църквата - „Акатистос“ (гръцка дума), означава „не се сядя“, т.е. при този химн както и при Евангелието пеем и слушаме прави в знак на благоговение. Акатистът е възвишен, съзерцателен и хвалебствен израз на почитта към Девата Майка. Плод е повече от сърцето на Църквата, отколкото от разума на един човек. Това е шедьовър на литературата и богословието не само във Византийската църква, но и на Църквата като цяло.

Ръкописната традиция предполага, че авторът на акатиста е анонимен. Само някои кодекси го приписват на патриарх Сергий (VII в.) или на патриарх Герман (VIII в.). Други учени предполагат, че възможен автор е Роман - песнописец (VI в.).

Чрез похвалната Богородична молитва на три пъти (през 626 г., 670 г. и 864 г.) по чудодеен начин Константинопол е бил избавян от перси, скити, авари и агаарни. Византийският император Ираклий, когато научава, че Константинопол е обсаден (626 г.), изпраща 12 000 души, за да подсилят защитата на града. Патриарх Сергий и военачалникът Бонос въоръжават всички, които могат да се бият. Градът се е надявал на спасението на „Победоносната Водителка“ (Возбранный Воеводе - славянски). Един изненадващ ураган разпърска армията на персите, премахва обсадата и спасява града. Народът, учуден и пълен с радост за чудното спасение на града, се събира в черквата „Света Богородица от Влахерна“, където патриархът цяла нощ отслужва благодарствен молебен. Всички вярващи, стойки на крака (на гръцки акатистой), пеят химна, поради което е наречен акатистос.

С благодарност за избавление от враговете Светата Църква съединява и нашите молитви към тези на Пресвета Богородица, за да бъдем освободени и ние от всяко зло. Като напомня на вярващите за Небесната ходатайка и Защитница на християнския род, Църквата дава надежда на каещите се за помощ от тази, която никога не напуска разкрайващите се и скърбящите, нуждаещите се от нейната помощ дори и в борбата с външни врагове.

Акатистът се състои от 12 кондака и 12 икоса (песни, прославящи дадено събитие) - по броя на буквите в гръцката азбука (акростих). След всеки икос има дванадесет стиха ($12 \times 12 = 144$) - цифри, свързани с историята на Божия народ (12 Израилеви колена, 12 апостоли, „на главата ѝ имаше венец от 12 звезди“ (Откр. 12, 1 - 22, 2).

Първият кондак, Возбранный Воеводе, е основна тема на акатиста. По съдържание целият акатист се дели на две части. Първата има историческо съдържание - дава историята на Въплъщението и първите години от живота на Иисус Христос. Втората част има догматическо значение и нравоучително съдържание. В кондаките се изобразява тайнството въплъщение на Бог - Слово, и обилните благодати, които ни носи, докато икосите прославят Божията майка за нейното съвършенство и величие пред Бог и благодеянията, които прави на вярващите.

В него намират място поезия, ритъм, богословие, духовно извисяване, без да се знае какво трябва да се възхвалява: дали външната красота или вътрешното вдъхновение, а може би най-добре и двете.

Из богослужебната литература

Духовни упражнения за свещеници в Румъния

От стр. 1

ва, учение и труд, той ни водеше в молитвата чрез Божието слово, медитирано с помощта на Отците на Църквата (Ориген, Ефрем Сирин, Максим Изповедник...) и на големи богослови от миналия век (Владимир Соловьев, Сергей Булгаков, Оливие Клеман, Томаш Шпидлик...).

Започнахме с медитация за человека - това Божие творение, съставено от тяло и душа, който са изпълнени с повея на Свети Дух. Изпитвайки греха, човекът се затваря за Божията любов и не позволява на Духа да действа в него. Отец Рупник подчертава особено тази реалност на духовния човек, на Божието присъствие в човешката личност. Единствено чрез освобождаването на Духа в нас е възможно да се възродим, да станем нови хора, духовни създания.

Но ние не можем сами да постигнем това освобождение - то не е човешко дело. Затова трябва да преодолеем страхът от смъртта и да се доверим на действието на Бог. Тогава в кръщението стари-

ят човек бива погребан и възкръсва в Христос. Така Божията любов се завръща, за да живее в него. Говорихме много за Страданията, Смъртта и Възкресението на Иисус Христос, защото именно тази е тайната на нашето спасение. Само този тотален дар на Иисус има силата да възстанови в нас общението с Отца и с братята.

Медитациите, предложени ни от отец Рупник, понякога бяха придружавани от разглеждането на мозайки, направени от него, които разказват прекрасната история на спасението на човека, извършена от Бог. Мозайките изобразяваха греха на Адам и Ева, Благове-

ОТЕЦ МАРКО ИВАН РУПНИК, SJ

Роден е на 28 ноември 1954 г. в Задлог (Словения). Родителите му са Иван Рупник и Иванка Каучич. Има три по-големи сестри.

През 1973 г. е приет в Обществото на Иисус. Учи философия в Любляна, след което през 1977 г. е приет в Художествената академия в Рим, където се дипломира през 1981 г. След това следва богословие в Папския григориански университет в Рим. През 1985 г. е ръкоположен за свещеник. Специализира мисиология в същия университет. От 1987 до 1991 г. живее в Гориция, в центъра на йезуитите „Stella Matutina“, където работи най-вече с младежи. През 1991 г. защитава докторат във факултета по мисиология на Папския григориански университет. Негов научен ръководител е отец (по-късно кардинал) Томаш Шпидлик, SJ.

От септември 1991 г. живее и работи в Рим, в центъра „Алети“, чийто директор е. Преподава в Папския източен институт, в Папския григориански университет, в Папския лингвичен ин-

щението на Мария, разпъването на Христос, сплането му в ада, живота на свети Франциск и на свети Пио от Пиетрелчина.

Освен в духовно отношение тази седмица бе много хубава за нас, свещениците от България и Румъния, защото имахме възможността да се запознаем, да говорим за положението и за живота на нашите общности. И във всеки от нас остана желанието да изживеем същата среща и догодина.

Отец Паоло КОРТЕЗИ, СР, Белене

ститут „Сант'Ансельмо“. Води курсове и семинари в много други европейски университети.

От 1999 г. е консултант в Папския съвет за култура.

През февруари 2000 г. получава наградата „Франце Пресерен“ - най-голямото признание за заслуги в областта на културата в Република Словения.

През 2002 г. получава Почетния знак на свободата на Република Словения, връчен му от президента на републиката.

През 2003 г. получава международната награда „Beato Angelico“ за Европа.

Освен на изкуството и на богословието отец Марко посвещава много време и на пастирската дейност, като води многобройни курсове и духовни упражнения.

Мозайките, дело на богослова и на неговия екип, можете да видите на сайта www.centroaletti.com, а с текстовете, написани или редактирани от него, може да се запознаете на сайта www.lipaonline.org.

Най-важните въпроси

Въведение

Ти си разбунтуван и озлобен, тъй като Бог не ти е дал лесен живот. Планирал си за себе си лек и приятен живот, живот сред лукс, безгрижен и радостен. А Бог ти е дал кръст. Затова се чувстваш онеправдан и измамен - защото си очаквал нещо друго, молил си за нещо друго, имал си съвсем други планове. Затова си недоволен от Бог.

ПЪРВО СПИРАНЕ - ХРИСТОС Е ОСЪДЕН НА СМЪРТ

По-лесно е да бъдеш обвинител, отколкото обвиняем. Най-гръмогласни обвинители са онези, които сами имат в какво да бъдат упрекнати. Така е било и тогава.

Единствената вина на Христос е била тази, че е проповядвал Истината, настоявал е за Истината и сам е бил Истината. Неговият живот е бил светлина, която озарявала хората, техния живот, това, което искали да скрият, да потулят. На тази светлина хората се чувствали оголени. Тази светлина показвала тяхното истинско лице, техните малки и големи пороци, техните малки и големи грехове. На тази светлина се чувствали обвинени. Затова Христос бил за тях неудобен. Затова искали на всяка цена да Го убият. Затова обвинили Христос.

Помисли:

У кого по-лесно забелязваш греховете и злото - у себе си или у близките?

Не се ли опитваш да скриваш своите грехове?

Не се ли опитваш да ги оправдаваш?

ВТОРО СПИРАНЕ - ХРИСТОС Е НАТОВАREN С КРЪСТА

Христос е бил човек като теб. Страданието не Го е привличало. Ако е било възможно, би избрали нещо друго.

Обаче Той не избягал от кръста. Не се карал с Бог, не размахвал юмуруци, не богохулствал. Не се опитвал дори да преговаря. Казал само: „Но нека бъде не Моята воля, а Твоята“ (Лк., 22, 42). Това е бил мотото на целия Му живот.

Помисли:

Чия воля изпълняваш в живота - Божията воля или своята собствена?

Умееш ли без роптаене да приемаш всичко, което Бог ти дава?

ТРЕТО СПИРАНЕ - ИСУС ПАДА ПОД ТЕЖЕСТТА НА КРЪСТА

Паднал. Нямал сили. Бил изтощен и обезкръвен. А до Голгота било още толкова далечно.

Паднал. Обаче това не продължило дълго. Съbral останъка от силите си и продължил. Не искал да съкращава Кръстния път. Искал да го измине целия.

Помисли:

Каква бе причината за твоето падане?

Беше ли в състояние и искаше ли да се вдигнеш от него?

Не би ли искал да съкратиш своя кръстен път?

Не би ли искал да смениш

своя кръст с по-лек? ЧЕТВЪРТО СПИРАНЕ - ХРИСТОС СРЕЩА СВОЯТА ПРЕЧИСТА МАЙКА

Тя първа приела Христос. Тя първа повярвала в Него. Дала му себе си, своя живот. Страдала, когато Той страдал. Радвала се, виждайки Неговата радост. Неговият живот бил неин живот.

Нейната любов преминала най-трудното изпитание, изпитанието на кръста. Била при Христос дори тогава, когато останал сам със своя кръст, изоставен от хората.

Помисли:

Съумяваш ли да бъдеш с Христос дори тогава, когато другите са се отдръпнали от

стават паданията.

Струвало Му се е, че ще има сили да стигне, да занесе кръста. Не е успял. Трябвало още един път да преодолее себе си и своята слабост. Трябвало още веднъж да опита.

Помисли:

Не се ли обезкуражаваш при поредните падания?

Бориш ли се още със себе си, със своите слабости?

Вярваш ли в това, че всеки гръх може да бъде преодолян?

ОСМО СПИРАНЕ - ХРИСТОС УТЕШАВА ПЛАЧЕЩИТЕ ЖЕНИ

Плачеха. Беше ги развлнувало Твоето страдание. Твоят

равки. Там, на Голгота, хората се забавлявали за чужда сметка. Това е било мъчително и нечовешко забавление.

Помисли:

Дали обект на твоите шеги не е друг човек?

Дали умееш да не се присмиваш на някой, който е своеобразна жертва, на когото всички се присмиват?

Умееш ли да видиш човека и в някой, който е облечен в дрипи?

ЕДИНАДЕСЕТО СПИРАНЕ - ХРИСТОС Е РАЗПЪНAT НА КРЪСТА

Хората различно реагират на болката. Едни ругаят, други богохулстват, трети с викование се мъчат да заглушат бол-

сякъде да имаш право?

Не се ли стремиш към това - във всяка ситуация да бъдеш този, който е най-сипен?

ЧЕТИРИНАДЕСЕТО СПИРАНЕ - ПОГРЕБЕНИЕТО НА ХРИСТОС

Край на живота. Край на страданието. Край на Кръстния път.

Гробът. място на очакването. Защото ще възкръснат всички. Едни за вечно спасение. Други за вечни мъки.

Помисли:

Вярваш ли във възкресението, в задгробния живот?

Дали твоят земен живот повече заслужава вечна слава и възвеличаване или по-скоро проклятие?

Молиш ли се за починалите?

Грижиш ли се за гробовете на своите близки?

Заключение

Всеки път по света е кръстен, кръстен, разпънат на кръст, сякаш по всеки е стъпвала светата нога на нашия Бог и Спасител.

По всеки път, който се вие - близък или пък далечен, падения много нас могат да срещнат, страдания много нас чакат.

Неведнъж, изнурени от труд тежък, ще рухнем; неведнъж от умора надвиши ще капнем; неведнъж от съмнения гризани и нещастни, на кръстопътя на нашия път ще застанем.

Неведнъж гледаме с боязнь, безпомощни, кръстопътните друмища в маранята да чезнат, без да знаем накъде след миг ще поемем, накъде ни водят съдбините тайни.

Техният край в далечината нейде се губи и усещаме как напразно взорът се рее, виждайки лъкатушещи линии, дено в безкрайността нас биха отвели.

В безкрайността, в безбрежността вечна ще дойде краят на нашите скиталчества дълги.

Кръстът - огромна координатна система, винаги дава ни вярна посока. И като бусола раменете разперил, сочи той на света посоките четири, като знак Божий пронизал е на вселената всичките сфери.

Той ключ е за нас и пътеводител най-верен, и знак за благословение; на лъчите на слънцето най-ярка картина и свещен образец за изтърпени мъчения.

Кръстен е всеки път в света безпределен, и с кръстен знак се чертае, и всеки зове ни - от Бога видели, да носим по него своя кръст отмалели.

Юзеф БИРКЕНМАЙЕР

Светът, в който живееш, е огромен. През този свят минават хиляди пътища. Ала Макар и да го преминеш надлъж и нашир, няма да намериш нито един път без кръст. И за това не бива да забравяш.

Отец Вацлав БУРИЛА

Кръстен път

Него?

Какво даваш на Христос: целия си живот или само един час богослужение седмично?

Умееш ли да бъдеш толкова верен, колкото Мария?

ПЕТО СПИРАНЕ - СИМОН КИРИНЕЦ ПОМАГА НА ХРИСТОС ДА НОСИ КРЪСТА

Симон бил принуден. Ако не били войниците, сигурно щял да мине безразличен покрай Христос.

Това било жест на любов, който той изобщо нямал желание да прави. Любов, която била принуда. Любов, която повече осърбява и унижава, отколкото радва. Любов, която причинява болка.

Помисли:

В състояние ли си да видиш във всички хора, които срещаш, Христос, мъкнец кръста и нуждаещ се от твоята помощ?

Готов ли си да помогнеш на онези, които се нуждаят от твоята помощ?

Помагаш ли им?

ШЕСТО СПИРАНЕ - СВЕТА ВЕРОНИКА ИЗТРИВА С КЪРПА БОЖЕСТВЕНИЯ ЛИК НА СПАСИТЕЛЯ

Била просто една жена. Никой не искал от нея да помага. Впрочем, можела ли е нещо да направи в онази ситуация? Можела ли е по някакъв начин да помогне?

Не направила всъщност нищо, а същевременно направила толкова много. Един скромен, малък жест, в който нарила израз нейната човечност. Защото истинската, не-подправената човечност се изразява в любовта и чрез любовта. А любовта се изразява в малките, скромни жестове.

Помисли:

Умееш ли да общаш?

Умееш ли да даряваш любов просто така, без пресметливост, без да очакваш появата на телевизията, без да очакваш аплодисменти и ордени?

Умееш ли да общаш и онези, които другите са признали за пропаднали и от които другите са се отдръпнали?

СЕДМО СПИРАНЕ - ХРИСТОС ПАДА ЗА ВТОРИ ПЪТ ПОД ТЕЖЕСТТА НА КРЪСТА

Второто падане. Нелеко. Неочаквано. По-мъчително от първото. Защото Голгота била вече съвсем близо. Колкото целта е по-близо, толкова по-непоносими, по-мъчителни

кръст.

Това бяха излишни сълзи. Защото ако животът на тези жени бе по-различен, ако беше по-различен животът на техните близки и познати, тогава ти нямаше да страдаш, тогава и твоят кръст щеше да бъде също излишен.

Помисли:

Наистина ли живееш така, както би трябало да живееш?

Дали твоето поведение не е причина за страданието на Христос или на други хора?

Умееш ли да страдаш със страдащите?

ДЕВЕТО СПИРАНЕ - ИСУС ПАДА ЗА ТРЕТИ ПЪТ ПОД ТЕЖЕСТТА НА КРЪСТА

Изкушението да се откажеш. Съзнанието за собствената слабост. И почти пълната увереност, че си загубил. По всяка вероятност Христос е изпитал всичко това. Нали е бил човек.

Най-много боли поражението преди финала. Там, на Голгота, Христос още един път е трябвало да вземе решение. Трябвало е да реши дали Божията воля ще бъде за Него най-важна.

Помисли:

Винаги ли искаш това, кое то иска Бог?

Не оправдаваш ли своята леност във вътрешния си живот със своите слабости?

На себе си ли разчиташ повече или на Бог?

ДЕСЕТО СПИРАНЕ - ИСУС Е СЪБЛЕЧЕН

Животът без усмивка и радост би бил непоносим. Обаче не всеки смях и не всяка радост са добри. Там, на Голгота, хората са се присмивали на Христос. Разъблечен, оплют, безпомощен, сякаш лишен от човешко достойнство, Той става обект на шеги и подиг-

ка или да привлекат вниманието към себе си. Някои стискат пестници, мислейки за Бог, други приемат страданието с пълно примирение.

Христос мълчал. Не е имал претенции към никого: нито към Бог, нито към хората. Казал дори: „Отче! Прости им, понеже не знайт що правят“ (Лк., 23, 34).

Голямото страдание може да се приеме само от велик човек. В тези най-трудни мигове Христос показва най-силно своето величие.

„Камо се погребахте с Него в кръщението, в което и възкръснахте заедно с Него“ (виж Кол. 2, 12)

Послание на папа Бенедикт XVI за постното време през 2011 г.

Скъпи братя и сестри,
Постното време, което ни води към пресветата Пасха, наистина представлява за Църквата едно безценно литургично време. И аз с голямо удоволствие ви отправям това послание, за да може и тази година постното време да бъде изживяно с целия необходим плам. В очакване на решителната среща с Жениха по време на вечната Пасха църковната общност изпълва своя път с пречистване в духа с жадна молитва и дейна милосърдна любов, за да черпи повече изобилия от Тайната на Изкуплението в новия живот, който е в Господ Иисус Христос.

1. Този живот ни е предаден още в деня на нашето кръщение, когато „станали участници в смъртта и във възкресението на Христос“, ние започваме „радостното и опияняващо изживяване на учениците“ (проповед на празника Кръщение Господне, 10 януари 2010 г.). В своите послания свети Павел настоява много пъти за едно специално общение с Божия син, което се осъществява в момента на потапянето в кръщелните води. Фактът, че кръщението много често се получава в ранна възраст, ни показва ясно, че то е Божи дар. Никой не е заслужил вечен живот чрез своите собствени сили. Божието милосърдие, което изтрива греховете и ни дава да изживеем нашето съществуване със „същите мисли, каквито е имал Иисус Христос“ (Фил. 2, 5), е дадено на човека безвъзмездно.

В своето послание до филипяните Апостолът на езичниците ни просветлява върху смисъла на преобразяването, което се извършва с участието на смъртта и на възкресението на Христос, посочвайки ни целта, която трябва да следваме: „За да позная Него и силата на възкресение Му, и участието в страданията Му, като се уподобавам на Него в смъртта Му, та дано някак достигна възкресението на мъртвите“ (Фил. 3, 10-11). Кръщението не е един отминал ритуал, то е среща с Христос, която придава форма на целия живот на кръстения, дава му божествен живот и го зове към искрено обръщане на сърцето...

Една специална връзка свързва кръщението с постното време като благодатен период, за да се почерпи опит от благодатта, която спасява. Отците от II ватикански събор отправиха призив към всички пастири на Църквата, за да бъдат „използвани по-изобилно кръщелните елементи в литургията за постното време“ (Const. Sacrosanctum Concilium, 109). Действително още от самото начало Църквата обединява пасхалното бдение и служението на кръ

щението - в това тайнство се изпълнява голямата тайна, в която човек, умрял в греха, става участник в новия живот на Възкръсналия Христос и получава същия този Дух Господен, който възкреси Иисус сред мъртвите (виж Рим. 8, 11). Този безвъзмезден дар трябва постоянно да бъде съживяван във всеки от нас и постното време ни поднася един аналогичен маршрут на този на оглашението, който за християните от първоначалната Църква, както и за тези днес, е място за учение, място, необходимо за вярата и християнския живот...

2. За да поемем убедено по пътя към Пасхата и да се подгответи да отслужим Възкресението на Господ Иисус Христос - което е най-радостният и тържествен празник в литургичната година, кое би било по-подходящо от това да се оставим да ни води Божието слово? Ето защо Църквата, която чрез евангелските текстове, проповядвани в неделите на постното време, ни води към специална задълбочена среща с Господ Иисус Христос, която отново да преминем през етапите на християнското начало - за оглашението да приемат тайнството за новото раждане, а за тези, които вече са кръстени, да направят нови решителни стъпки и да последват Христос с един по-пълноценен дар.

Пътят на постното време свършва с Пасхалната тридница (Triduum Pascal), по-специално с голямото бдение в святата нощ. Подновявайки нашите обещания от кръщението, ние изповядваме отново, че Иисус Христос е Господар на нашия живот, на този живот, който Бог ни дари, когато бяхме преродени „от водата и от Свети Дух“, и ние потвърждаваме нашето съмло намерение да отговорим на действието на благодатта, за да бъдем Негови ученици.

3. Нашето навлизане в смъртта и във Възкресението на Христос чрез тайнството на кръщението ни подтиква всеки ден да освобождаваме сърцата си от бремето на материалистичната връзка със „земята“, която ни обеднява и ни пречи да бъдем разположени и отворени към Бог и близния. В Христос Бог се открива като Любов (виж 1 Йн., 4, 7-10). Кръстът на Христос, „думите на Кръста“ разкриват спасителната мощ на Бог (виж 1 Кор., 1, 18), която се дава, за да изправи човека и да го поведе към спасение; отнася се за най-радикалната форма на любов (виж енцикликата Deus caritas est, 12). Чрез традиционните практики на постене, милостиня и молитва - знаците на нашата воля за обръщане на сърцето, постното време ни учи да живеем по един все по-радикален начин Любовта на Христос. Постенето, което може да има различни мотиви, за християнина има дълбоко религиозно значение. Като правим по-оскъдна нашата трапеза,

ние се учим да побеждаваме нашия egoизъм, за да живеем според логиката на Любовта и дара; приемайки да се лишим от нещо - което при това не е маловажно - ние се научаваме да отвърнем поглед от нашето собствено „аз“, за да открием някой, който е близо до нас, и да познаем Бог в лицата на толкова много наши братя. За християнина практиката на постенето е едно отваряне към Бог и нищетата на хората; то допринася любовта към Бог да стане също и любов към близния (виж Мк., 12, 31).

По пътя си ние се натъкваме също така и на изкушение - то да притежаваме, на любовта към парите, което се противопоставя на първенството на Бог в нашия живот. Жаждата за притежание поражда насилие, недобросъвестност и смърт, именно затова Църквата специално в постното време призовава за практикуването на милостинята, което ще рече на споделянето. Преследването единствено на материални блага не само ни разделя от другите, но и ни лишава от човечност като личности и ни прави нещастни, подмамвайки и изльгвайки на шите очаквания, защото сме

предпочели материалното пред Бог, единствения извор на живот. Как бихме могли впрочем да разберем бащинската доброта на Бог, ако нашето сърце е изпълнено със самодоволство и с наши проекти, които създават илюзията, че можем да си уредим сами нашето бъдеще? Изкушението е да мислим като богаташа от притчата: „Душо, имаш много блага, пригответи за много години...“ Ние знаем, какво отговори Бог: „Безумнико, нощес ще ти поискат душата...“ (Лк., 12, 19-20).

През цялото постно време Църквата ни поднася с голяма щедрост Словото Божие. Размишлявайки върху него и тълкувайки го, за да го впишем в нашето всекидневие, ние откриваме една безценна и безупречна форма на молитва. И наистина внимателното слушане на Бог, Който говори непрекъснато на нашите сърца, подхранва пътя на вярата, по който сме тръгнали в деня на нашето кръщение...

Накратко пътят на постното време, с който сме поканени да съзерцаваме Тайната на кръста, се състои в това - да „се уподобявам на Него в смъртта Му“ (Фил., 3, 10), за да направим дълбоко обръща-

не на нашия живот. Ние се оставяме като свети Павел по пътя за Дамаск да ни преобрази действието на Свети Дух, да води твърдо нашето съществуване според волята Божия, да ни освободи от нашия egoизъм, като преодолеем инстинкта да се налагаме над другите, отваряйки се към милосърдната любов на Христос. Постното време е един благоприятен период, за да призаем нашата слабост, приемайки чрез искрено преразглеждане на живота обновяващата благодат на тайнството покаяние, и да продължаваме решително да вървим към Христос.

Скъпи братя и сестри, чрез личната среща с нашия Изкушител и чрез практикуването на постенето, милостинята и молитвата, пътят на обръщането към Пасха ни води да открием по нов начин нашето кръщение. Да приемем отново в това постно време благодатта, която Бог ни даде в мига на нашето кръщение, за да води и осветява тя всички наши действия. Това тайнство ние сме призовани ден след ден да го живеем, следвайки Христос с все по-голяма щедрост и без лицемерие. В това пътуване ние се повърояваме на Дева Мария, която роди Словото Божие във вяра и плът, за да се потопим като нея в смъртта и възкресението на нейния Син Иисус Христос и да постигнем живот вечен.

BENEDICTUS PP. XVI

Превод Йорданка ГЪОКОВА
(със съкращения)

Кой е Пилат Понтийски?

От стр. 5

процеса срещу Иисус. Освен съдебните задачи той имал и бирнически, т.е. в неговата компетенция било събирането на данъци и такси, необходими да покрият нуждите на областта и империята.

Пилат е петият прокуратор или префект на Юдея - от 26 г. (Иосиф Флавий, Ant. Iud., 18, 89), която е 12-а или 13-а година от управлението на Тибериий като император. Въсъщност да си управител на Юдея по онова време не било особено престижно занимание. Тибериий го назначава на мястото на Валерий Грато. Грато служи на този пост 11 години след смъртта на Август през 14 г. Преди да се появи в Юдея, историците не споменават Пилат. Може би има простолюден произход, тъй като терминът *pileo*, откъдето би могъл да идва прякорът Пилат, значи „шапка“, каквато носели свободните граждани. Има и автори, които сочат други възможни значения на Пилат: например „въоръжен с копие“, „плешив“ или „объркан“. Що се отнася до социалния произход, някои специалисти твърдят, че бил „конник“ (ала това са само предположения). А фамилията Понтийски била доста разпространена сред различните прослойки на тогавашна Италия.

Пилат имал на разположение в Юдея около пет хиляди войници - един полк кавалерия и пет пехотни кохорти. Основният гарнизон бил разположен в Крайморска Кесария, а другата част от войската трябвало да се установи в крепостта Антония до храма в Иерусалим. В крепостта се съхранявали одеждите на първосвещеника, така че прокураторът трябвало да се мести в Юдея във връзка с големите еврейски празници. В 36 г. Луций Вителий - римски легат

в Сирия, изпраща Пилат в Рим да се яви пред Тибериий. Но императорът умира, преди Пилат да стигне до столицата през 37 г. Според Евсевий Кесарийски Калигула (37-41 г.) го заточава в Галия, където той се самоубива близо до френския град Виен край Лион (Eusebio, Hist. Eccl., II, 7). Според друго предание, което включва и приписваната на Пилат на апокрифна творба „Деянията на Пилат“, той става накрая предан вярващ в Иисус и май тази история разказва Тертулиан. Това ще намери отклик в Коптската и Етиопската църква, които са сложили Пилат сред светците си.

Пилат си спечелва бързо омразата на евреите, понеже още в началото им демонстрира свое пререзение, може би защото ритуалите и традициите им му приличат на типични халдейски или номадски суеверия. Проблемите започват, когато една нощ той дава заповед на войниците, които идват на смяна на гарнизона в Иерусалим, да не махват от знамената си лика на Цезар. В случая става дума за знамена с явно обожествен образ на Цезар, които са поставени на крепостта точно срещу храма. На следващата сутрин, когато евреите виждат това, настъпва голямо брожение. За тях действието е най-малко поругаване на вярата. Това е първият път, когато римляните проявяват открито незачитане на своите подданици палестинци. Делегация от евреи се явява при Пилат с молба да свали знамената. Той отказва, но евреите настояват в продължение на пет поредни дни. Раздразнен, прокураторът ги вика в амфитеатъра на Кесария, обръща ги с войници и им заявява, че ако не престанат с претенциите си, няма да излязат от там живи. Евреите обаче му отговарят, че ще дадат глави

те си, но няма да се предадат. Пилат отстъпва този път, но остава в очакване на подходящия момент да вземе своя реванш (Filon, Legatio ad Gaium, 299-305).

При друг случай Пилат започва да сече в двореца на Ирод (претория), който обитава, когато е в Йерусалим, медальони и те с образа на обожествения император. Хората отново започват да се бунтуват. Те го заплашват, че ще се оплачат пред кесаря, ако не махне тази железария. Тибериий отправя искане машината за сечене на монети да бъде върната в Кесария. Това е вторият път, когато властникът трябва да даде заден ход. Въпреки този инцидент, когато Пилат започва да сече монети със символи от римските божества, не среща никаква съпротива. Но може би тези монети не са били в обращение в Йерусалим, а в елинистичната Крайморска Кесария.

В третия си сблъсък с евреите Пилат решава, че този път е станала неговата. Ала дори не предвижда четвъртия, който бавно се мъти и ще му остави белези за цял живот. Голям приятел на „умирането“, както е добре известно от осъждането на Христос, той разбира, че в Йерусалим водата не достига. Прави проект за голяма цистерна и акведукт, дълъг няколко километра, които да осигурят вода за сауни и бани. За финансиране на проекта той узурпира съкровищницата на храма (Иосиф Флавий, Ant. 18, 3, 2). Хората, поощрени отново от своите религиозни лидери - садуци и свещеници, се събират около резиденцията на Пилат, току-що пристигнал в Йерусалим за Пасхата. Този път прокураторът е предвидил вълненията и наредява войниците да се облекат ци-

Бенедиктинското семейство

Никополският епископ Петър Христов предлага в своето обръщение в католическия литургичен календар за 2011 г. като тема на размишление за настоящата година „Насилието в семейството, училището, квартала и на улицата“.

Поради това нашата бенедиктинска общност в Царев брод планира тази година да насочи фокуса към семейството. На бенедиктинския празник на света Схоластика през февруари поканихме нашите работници, за да празнуваме заедно, като едно семейство. В „Библейски речник“ (издателство „Нов човек“, 1994 г.) значението на думата „семейство“ в контекста на Новия завет се определя така: „Семейството“ и тук може да означава племе или народ, но идеята за „дома“ („домочадието“, „домакинството“) се среща по-често. Това е социална единица, обичайна за гръцкия и римския свят, съставена от съпруг („господар“ или „стопанин“), съпруга, деца, роби, а така също и слуги, наемни работници или даже приятели, които се присъединяват към дома с взаимна изгода...“

Съгласно това определение бе много подходящо да включим нашите работници като част от бенедиктинското семейство, въпреки че не всичките тринадесет са християни; трима от тях принадлежат към мюсюлманската вяра. Ние не възнамеряваме да ги покръстваме, нито да ги убеждаваме да вярват в нашата католическа религия. Ние се помолихме, играхме българско хоро и седнахме заедно на празничната трапеза.

За християнското ни семейство в Царев брод и вървациите от Шумен имахме библейски час на 27 февруари, когато разсыждахме върху възпитанието на децата от книгата

Премъдрост на Иисус, син Сирахов. Както знаем, Иисус - син на Елиезер, син на Сирах, е бил мъдрец, който живеел в Йерусалим. Книгата е написана на еврейски между 200 и 175 г. преди Христос и е преведена на гръцки език. Думата „син“, която фигурира в оригиналния текст, е заменена с „деца/децата“, за да се включчат в контекста и дъщерите.

Цялото поучение според Иисус, син Сирахов, се намира в глава 30, стихове 1-13, и гласи:

1. Който обича децата си, нека по-често ги наказва, за да се утешава отпосле с тях.

2. Който поучава децата си, ще им помошът от тях и между познайници ще се хвали с тях.

3. Който учи децата си, възбужда завист у врага, а пред приятели ще се радва за тях.

4. Умря баща му - и сякаш не е уминал, защото е оставил подире си подобен на себе си.

5. Приживе той го е гледал и се е утешавал и при смъртта си не се е натъжил.

6. За врагове той е оставил в него отмъстител, а за приятели - такъв, който въздава благодарност.

7. Който глези децата си, ще им превърза раните и при всеки тежен вик ще се вълнува сърцето му.

8. Необязден кон бива упорит, а деца, оставени на волята си, стават дръзки.

9. Гали дете - и то ще те уплаши; играй с него - и то ще те натъжи.

10. Не се смей с децата си, за да не тъгуваши с тях и после да не скърцаши със зъби.

11. Не им давай воля в младини и не гледай през пръсти на неразумието им.

12. Навеждай врата им в младини и кърши ребрата им, докле са млади, за да не би като стане упорито, да ти бъде непокорно.

13. Учи децата си и труди се над тях, за да нямаш огорчения от неприличните им постъпки.

Всички присъстващи в тази неделна утрин споделихме как се отнасяме с децата в нашата среда. Ние сме възрастни деца на Бог и носим отговорност за света и за децата около нас.

Сестра Мария Хосе
ЕСПЕРАНЦА, ОСБ
Превод Снежана
ФРАНЦОВА

Кампания на „Каритас“

Подкрепете един самoten и болен възрастен човек.
Дарение от 60 лв. ще му осигури домашни грижи за един месец.

Подкрепете усилията на „Каритас“ в предоставянето на домашни грижи на 400 болни и самотни възрастни хора!

Изпратете SMS с текст DMS CARITAS на кратък номер

17 777

за всички мобилни оператори.

Цената за един SMS е 1.20 лв. с ДДС.

Каритас

Кой е Пилат Понтийски?

От стр. 6

вен е опит Спасителят да бъде обвинен в бунт, в богохулство против Бог и против народа, в подстрекателство, в отказ да плаща данъци на кесаря... Въщност първите думи, които се казват на Пилат срещу Иисус, са, че той е „злодеец“ (Ин., 18, 30). А това наистина влиза в отговорностите на римляните. От диалозите в XVIII глава на евангелист Йоан е ясно, че липсва какъвто и да е политически елемент. Куриозното е, че самият Пилат признава, че Христос е невинен: „Не намирам никаква вина у Него“ (Ин., 18, 38). Ала после освобождава разбойника Варава и бичува Иисус (Ин., 19, 1). След това несправедливо и унизително наказание Пилат отново настои, че Христос е невинен (Ин., 19, 4). Обвиненията на хората сега вече са за богохулство: „Трябва да умре, защото Себе Си направи Син Божий“ (И, 19, 7), и за домогване до поста на Кесаря (Ин., 19, 12), без обаче да са представени никакви доказателства.

Поразителното в тази присъда е, че тя съвпада с момента, в който се колят агнетата в храма, както пише евангелистът: „Тогава беше петък пред Пасха, около шестия час. И рече Пилат на юдите - ето вашия Цар! Ала те завиках - премахни Го, премахни, разпни Го! Пилат им каза - вашия Цар ли да разпна? Първосвещениците отговориха - ние нямаме друг цар освен кесаря. И тогава им Го предаде, за да бъде разпнат“ (Ин., 19, 14-16). Това ще бъде потвърдено от две споменавания на агне в книга Изход 12 по време на разпъването: „...коест Негова няма да се строши“ (Ин., 19, 36 и виж Изход, 12, 46), „...на поиска гъба с очет, надрънха я на исопова тръст и поднесоха на устата Му“ (Ин., 19, 29 и виж Изход, 12, 22). Това е смисълът на възгласа на Йоан Кръстител към Христос: „Ето Агнца Божий, Който взема върху Си греха на свете“ (Ин., 1, 29 и 36).

Поразителното в тази присъда е, че тя съвпада с момента, в който се колят агнетата в храма, както пише евангелистът: „Тогава беше петък пред Пасха, около шестия час. И рече Пилат на юдите - ето вашия Цар! Ала те завиках - премахни Го, премахни, разпни Го! Пилат им каза - вашия Цар ли да разпна? Първосвещениците отговориха - ние нямаме друг цар освен кесаря. И тогава им Го предаде, за да бъде разпнат“ (Ин., 19, 14-16). Това ще бъде потвърдено от две споменавания на агне в книга Изход 12 по време на разпъването: „...коест Негова няма да се строши“ (Ин., 19, 36 и виж Изход, 12, 46), „...на поиска гъба с очет, надрънха я на исопова тръст и поднесоха на устата Му“ (Ин., 19, 29 и виж Изход, 12, 22). Това е смисълът на възгласа на Йоан Кръстител към Христос: „Ето Агнца Божий, Който взема върху Си греха на свете“ (Ин., 1, 29 и 36).

Колко хляба имате?

От стр. 2

но пред сериозни предизвикателства - убийството на 2000 протестиращи срещу властта през 1905 г., диктатурата на генерал Пиночет в периода 1973 г. - 1989 г., затварянето на мините в каменовъгления басейн до крайбрежния град Лота през 1997 г. и последвалото изхвърляне на улицата на стотици миньори, както и процесът на глобализация, който заради небивалата алчност на различни икономически групировки води до обединяване и морално деградиране на обществото. За всички участвали и засегнати хора в тези събития събрали се в „Доктор Лонг“ помолиха Бог за прошка както в обща, така и в лична молитва. След това бе прочетен отъсът от Евангелието (Мк., 6, 30-44), в който се разказва как Иисус нахранва множеството, извършвайки чудото с петте хляба и двете риби. Именно от

този епизод бе и въпросът, превърнал се в тема на молитвения ден - „Колко хляба имате?“, отправен от Иисус към учениците му.

Всеки участник в молитвения ден трябваше да помисли колко са неговите хлябове -- т.e. какви умения и възможности има и как той може с тях да участва в живота на Църквата. След това всеки трябваше да напише своите намерения на малко листче, което да остави в черквата, приемайки като обещание пред Бог изпълнението на написаното. Докато миряните пишеха, им бе раздадено по парче от голяма погача - от една страна, за да се акцентира върху символа на хляба, който човек трябва да споделя с другите, а от друга, за да се припомнит, че в Чили всеки поднася на гостите си хляб, кафе и чай мате. След това някои от намеренията в листчетата бяха прочетени. Едно от тях бе „Да се моля за свещеника“, друго,

останало непрочетено, най-вероятно е било „Да пея в хора на черквата“, защото песните в хода на молитвата не оставяха никого безразличен - всеки участващ в тях, а в момента, когато се събраха листчетата с обещанията, звучеше традиционна за Чили мелодия, изпратена предварително от подготвящите молитвата. Дано енергичният ритъм от песента зазвучи в съзнанието на всеки, участвал в молитвата на 4 март, когато по-забрави обещанието си или когато започне да се тръшка: „България е обречена, тук няма да се промени, дори напротив - нещата ще стават по-зле.“ Нека тогава си припомни за Чили и за деня, в който 2000 души, протестиращи за по-добри условия на труд, са били избити в училището „Санта Мария“ в Икике. Тези хора със сигурност ще разберат болката му и биха се засътили за него пред Бог, за да не помрачава мислите си и да не позволява отчаянието да го завладее.

Теодора ГЕОРГИЕВА

7 ИСТИНА
VERITAS
Брой 4 (1449)
април 2011 г.

По www.catholic.net

Към католическата младеж в България

И към всички, които желаят да се присъединят

Да бъдем светлината на света...

Девет години молитва за младежите в България и в целия свят 2002 - 2010 г.

Скъпи приятели от NIKA навсякъде по света! Братя и сестри в молитвата в България и вие, с които споделяме живота на нашата Църква тук, в София!

Бих искала чрез това кратко послание до всички вас да изразя своята сърдечна благодарност на Бог за Неговото вдъхновение и вашата вярност да започнете и в продължение на девет години да продължите това „молитвен раздвижване“, което даде много плодове.

През 2002 г. в резултат на една трагедия вие сте започнали едно Божие дело, чито ръце, нозе и уста станахте. Не зная дали осъзнавате до каква степен Бог ви направи Свои инструменти, но ето ме мен, един човек, който през 2002 г. дори не знаеше, че в България съществува такава голяма католическа общност, а днес - осъзнаваш се като градивна частичка от нея. Като погледна назад в изминалите девет години, виждам една човешка история, започната за едно 26-годишно момиче като в нещедение, но продължила със златните нишки на безкрайната Божия любов, която я подвър-

за като безценна книга, описваща историята на едно обръщане. Иисус Христос победи в мой живот; Той победи моя безцелен живот, даде му посока, съдържание и неугасваща цел. NIKA беше станала жив Божи инструмент, от който Бог имаше нужда, за да промени моя живот и да го напълни със Себе си. И това - вярвам в най-дълбокото на сърцето си - се е случило с още толкова много други търсещи млади хора...

Вашата вяра, скъпи приятели, вашата жерства, вашето постоянно дръзвенение, с което не спряхте да хлопате на Божиите врата, преместиха планини.

Със своята благодарност сега аз се обръщам към вас и ви каня да я споделите с мен. Сила на молитвата да живее и побеждава винаги в нас!

Една новистка (послушничка)

...И СОЛТА НА ЗЕМЯТА

Да прославим Бог

От стр. 1

кия диоцез и Апостолическа екзархия. В паметното тържество участваха и викарият на Краковската провинция на отците капуцини отец Артур Бокшева, сестри от различни конгрегации и много миряни. В началото на своята проповед епископ Георги Йовчев каза, че патриархът на Венеция монс. Анджело Скола и епископ Петко Христов, които не са могли да присъстват, се присъединяват духом към тържеството. Вниманието на вярващите бе насочено и към поставения до олтара портрет на епископ Андреа Канова, чийто гроб се намира в катедралата, украсени в знак на благодарност. В размишлението си Негово високопреосвещенство говори както за историята на катедралния храм и епархията, така и за живота и делото на епископ Канова и историческата обстановка по онова време. „Вече сто и петдесет години епископите, заедно със своите свещеници, ръководят Църквата, за да осветят Божия народ - каза монс. Георги и продължи - няма друго спасение освен чрез Иисус Христос и епископ Андреа Канова е дошъл в страната ни, за да работи за спасение на народа.“ Припомнено бе и духовното и книжно дело на Павел Дуванлията. „Нека не забравяме - призова проповедникът, - че катедралният ни храм е майка на всички черкви в епархията. Нека бъдем свидетели на вярата и да я разпространяваме, гордеейки се, че имаме такъв храм, тъй като той е мястото, където хората биват осветявани и те стават живия храм на Бог. Нека да прославим Бог, Който ни дари Своя Син за спасението на всички нас“ - завърши проповедта си Софийско-Пловдивският епископ.

Архиепископ Януш Болонек в своето обръщение подчертава, че в 22-годишното си служение като апостолически нунций не е участвал в юбилейно тържество на катедрална чер-

Рано сутринта в Неделята на блудния син група енориащи от енория „Свети Йосиф“ в град Казанлък, водени от енориста Петър Немец, SDB, се отправихме в източна посока. Целта ни беше поклонение пред частицата от Честния кръст и светите мощи, изложени в черквата „Свети Георги“ в Созопол. Повод за пътуването беше датата 17 февруари, когато се навършват 71 години от кончината на страдалеца за вярата епископ Епифаний Шанов.

Въпреки прогнозите на синоптиците времето ни изненада приятно - пътят бе сух и почти нямаше движение. Пътувахме безпроблемно. Измолихме една броеница за дядо Епифаний. Помолихме се за лек път и безпроблемно завръщане у дома.

Планът предвиждаше най-напред да се присъединим към енориашите в Бургас и заедно да отслужим литургия. Отец Луциан в съслужение с отец Петър отслужиха Светата литургия. Проповедта на отец Луциан беше свързана както с Неделята на блудния син, така и със 175-ата годишнина от основаването на общността на възкресенците. Научихме много интересни неща за основателя на обществото и връзките му с личности като

Поклонничество в Созопол

композитора Шопен и поета Адам Мицкевич. След службата се проведе сърдечна среща между вярващите от две енории. Отец Луциан ни разказа още много интересни моменти из историита на

обществото. Отец Петър разказа за работата на отците салезиани в България. Последваха въпроси и към двамата свещеници. Домакините се бяха подгответи за срещата: торти, чай, кафе, шоколади, сладки... Но всяко нещо си има край. Времето ни подканяше да тръгнем към крайната цел на пътуването ни - античния Созопол.

Пристигнахме по обяд и имахме време да обядваме и да се отправим спокойно към черквата, където мощите са изложени за поклонение. Пристигнахме точно навреме - храмът работи в почивните дни през зимата от 14 до 17 ч. Още с влизането човек усеща как всичко земно остава някъде далеч. Атмосферата е

вани и съд с миро от мощите на свети Николай Мирликийски Чудотворец. Помолихме обща молитва за всички от енорията, за нашата енория и починалите ни предшественици. Всеки остана сам с молитвите си за известно време. За наше щастие почти нямаше посетители и можехме да се молим на спокойствие. След това отец Петър ни събра и прочете от Светото писание моменти от живота на свети Иоан Кръстител. Отново всеки се отдели на индивидуална молитва. След около час престъп отново се помолихме в обща молитва.

Какво съчетание на реликви от началото на Християнската църква - частица от Кръста, на който е разпънат Христос, на който е разпънат Христос

Христос възкръсна!

От стр. 1

ва, за да докаже, че Той съмия не е умрял, а възкръснал. И както за тях всичко започна отново, така и ние след всяка скръб и изпитание можем да се върнем в радостта заедно с възкръсналия Христос. И разбираме, че християнин не е нещо, което се импровизира, християнският живот е благодат, която се получава, но и която се изпросва. Един мюсюлманин ще каже: „Който се поболява от Иисус, не може да се излекува.“ И двата примера на апостолите се отнасят за нас - надеждата в търсенето на Христос и благодатта на Емаус, за да възвърнеш и запазиш радостта си. Затова и ние днес в този обръкан и застрашен свят се молим да откриваме във всичко Христос и като учениците от Емаус да Го призоваваме: „Остани с нас, Господи.“ Запази в нас радостта от Твоето възкресение. Защото само с Теб всяка наша тревога е предвестник на нова радост. Остани с нас, Господи!

Христос възкръсна! Наистина възкръсна!

прекрасна. Приглушено естествено осветление, тишина, красив иконостас. И естествено - ковчежето... Всеки се приближи със страхопочитание и нескрит интерес към чудесно резбованото дървено ковчеже, в което са положени частица от Честния кръст, мощи на свети Йоан Предтеча, на свети Андрей Първозван

tos, мощи от този, който е предрекъл Неговото появяване сред човеци, и от този, когото Той е призовал да Го последва първи! Невероятно свято място!

Попадаш в друго измерение. Измерението на вярата!

В този момент нищо светско не е важно за теб. Важен е Той - Този, Който ни призовава да Го следваме и да спазваме Неговите заповеди и на пътствия.

След престой и молитви в близост до мощните човек наистина се преобразява!

На излизане от храма да дохме скромни подаръци за отец Йоан - настоятеля на храма, и на жените, които бяха исклучително любезни и деликатни. Почти не усетихме тяхното присъствие. Те ни разказаха, че мощните на свети Андрей са донесени от Света гора преди 2-3 години, а мирото е донесено на минания Никулден. Свети Андрей се счита за просветител на Черноморието и е много вероятно да е посетил и нашето крайбрежие.

Въпреки студа не пропуснахме да се поразходим из старинния град и да се насладим на зимното море. Стоплени от преживяното, не усещахме ни вяръ, ни студ. Пихме по чаша чай и се отправихме обратно към Казанлък. По пътя отново казахме молитви - за благодарност за преживялото. И естествено редяхме нови планове за следващи поклонничества. По тъмно пристигнахме в родния Казанлък и всеки се отправи към дома си да сподели какво е видял и преживял!

Благодарим на отец Петър Немец, че ни организира и реализира това пътуване! Бог, Дева Мария и Дон Bosco да му дават сили и възможности дълго време да ни води по пътя на истинската вяра!

Инж. Стефан ПАПУКЧИЕВ,
KdB,
председател на фондация
„Оазис“

Покаянието на светеца Мария Египетска

Сведения за живота на светицата ни дава първото й житие, записано по устни предания от иерусалимския патриарх Софроний. Най-важен свидетел за живота ѝ е монахът отшелник Зосима, наричан още „стареца Зосима“, подвизавал се в палестинските манастири през VI в.

Преданието определя Зосима като изповедник на Мария Египетска. В житието ѝ обаче има много елементи на легенда, затова може да се предположи, че с течение на времето разказите за светицата са били богато разкрасени от признателните й почитатели християни.

В предлагания днес агиографски материал, публикуван от православно издателство, се удостоверява, че самата светица е разказала живота си на изповедника Зосима. Свидетелството започва с описание на личността на монаха.

От ранната си младост Зосима постъпва в един от палестинските манастири. През целия си живот той строго спазва монашеските правила - пост, молитва и покаяние. На 53-годишна възраст отправя молитвен въпрос към Твореца дали някъде ще се намери монах, който е по-добър и по-праведен от него. Явява му се ангел, който му казва, че съществуват и по-големи подвиги от неговия и той скоро ще узнае това, ако отиде в друг манастир, намиращ се в близост до

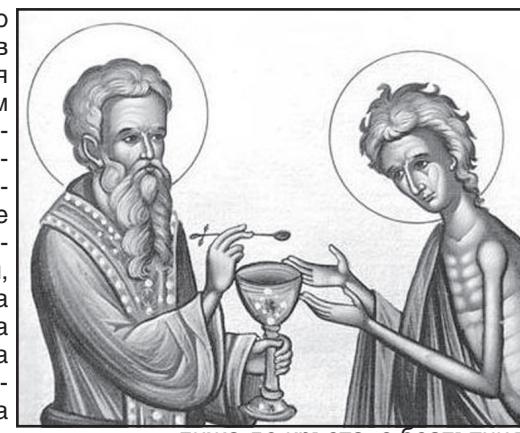
река Йордан.

Зосима веднага се отправя към посочения манастир. Оказва се, че този манастир е с по-строг устав от Зосимовия. Вратите му стоят винаги заключени, братята живеят в мълчание, говорят само когато е наложително, денонощно се молят и четат Светото писание. Уставът им предписва след ранното богослужение на Първата неделя от Великия пост да вземат малко храна, да се простят помежду си, да излязат в пустинята и всеки да се уедини далеч от другите. На Върбница се връщат в манастира, но никой не разказва за подвигничество си по време на поста. Трудностите и изкушенията, преживени в пустинята, остават на личната съвест на всеки от монасите.

Като всички и Зосима излязъл и тръгнал. 20 дни вървял и един ден в 12 часа по пладне забелязал в далечината човешка фигура. Забързал и извикал към странника, защото искал да получи благословията на пустинника, който вероятно като него се бил усамотил. Но човекът побягнал, като видял монаха. Зосима се затичал и когато ясно различил фигурата на странника, видял, че е жена. Тя се обърнала към него по име и го помолила отдалеч да ѝ хвърли някаква дреха, защото от скита в пустинята дрехите ѝ се били разпаднали и тя била почти гола. Зосима ѝ хвърлил върхната си дреха и отново помолил да го благослови. Тя отвърнала: „Отче Зосиме, аз трябва да поискам благословията ти, защото съм недостойна грешница. Много грехове тежат на душата ми!“ Зосима с учудване я попитал от-

къде знае името му, като за пръв път го среща. А тя отвърнала, че сам Господ ѝ го е открил. Зосима я благословил и двамата започнали да се молят. Когато монахът вдигнал очи, видял, че жената не стои до него, а се е издигната над земята. Приключили молитвата и отшелницата поискала да му разкаже живота си. Това била Мария Египетска. Ето и нейния разказ.

„Родих се в Египет. На 12-годишна възраст избягах от къщи. Исках да видя чудния град Александрия, да се позабавлявам там, да срещна нови хора. Животът ме увлече, порокът ме теглеше - всяка вечер с различни компании, гуляехме до забрава и се отдавахме на порочни забавления. Веднъж се разхождах по брега и видях голямо множество хора, които чакаха кораб за Йерусалим, за да отидат там на поклонение на празника Въздвижение на Светия кръст. Прииска ми се и на мен да видя и да се поклоня на Християния кръст и се присъединя към поклонниците. Качихме се на кораба и той отплава. По време на пътуването не се изморих да съблазнявам пътниците. Когато стигнахме черквата, където бе кръстът, наред с другите поклонници се упътих към входа, но една сила ме дръпна встрани и не ме пускаше да вляза вътре. Изчаках да вляза с друга група, но напразно - повтори се същото. Отчаяна, седнах на вън и заплахах. Разбирах, че тази сила, която ми пречеше да се доб-

лижа до кръста, е безпътният

ми живот и греховете, които бях натрупала. Плачех и се молех на Божията майка и след известно време видях лика ѝ на стената на черквата. Молех я да ме пусне вътре, обещавах да поправя живота си и от сърце се разкрайвах за греховете си. Исках Света Богородица да ми покаже какво да направя, за да избягам от съблазните и да се очистя от греховете си. Отново пристъпих към входа на храма и с учудване забелязах, че не ми се попречи да вляза. Вътре целунах кръста, горещо се помолих и усетих сякаш прилив на сили и желание веднага да тръгна към пустинята. Чух глас, който ми казваше, че отвъд река Йордан ще намеря покой за душата си. Непознат човек ми даде пари, с които купих три хляба. Навлязох в пустинята, хапнах малко хляб и пих вода от река Йордан. В 9 часа сутринта видях Християния кръст, а при залез вече стигнах до манастира „Свети Йоан Предтеча“. В манастирската черква се причести със Светите тайни. После заживях в пустинята и вече 47 години минаха, откак дойдох тук. Първите 17 години имах страшни изкушения. Често си спомнях

гуляите в Александрийските кръчми, хубавите ястия, които ядях там, и пиянските компании. Но усилените молитви ми помагаха да не се върна към греха. Не престанах да се разкрайвам за греховете си, а сега вече съм спокойна.“

След този разказ Мария Египетска помолила стареца Зосима да ѝ донесе и да я причести със Светите тайни следващата година на Велики четвъртък пак на същото място.

След година Зосима отишъл на срещата, но отшелницата не била там. Огледал се за приближаваща лодка, но такава нямало. Внезапно Мария се появила на отсещния бряг, прекръстила се и минала по вода. Получила причастие от стареца и му предсказала, че той няма да излеза вече в пустинята, но трябва да дойде на същото място след една година.

Зосима се разболял и действително не могъл да излезе пак в пустинята. След година отишъл на мястото, където срещнал отшелницата, и я наимерил там мъртва, със склучени за молитва ръце. На пясъка тя написала, че е починала на 1 април - същия ден, когато той я пречистил миналата година. Годината била 530 (или 522) според някои свидетелства.

Брат Зосима погребал Мария Египетска, върнал се в манастира и разказал на монасите за нейния сподвижнически живот. В манастирската черква тя била споменавана на всяка служба и всички монаси се молели за нея.

Днес Христовата църква възпоменава света Мария Египетска на Петата неделя от Великия пост и в деня на смъртта ѝ - 1 април.

М. РАЙКОВА

9 ИСТИНА
VERITAS
Брой 4 (1449)
април 2011 г.

Как капуцините са дошли в България

От стр. 1

Черквите и жилищата за свещениците били оградени с плет, измазани с кал и покрити със слама. Височината на черквите била такава, че човек със среден ръст не можел да стои прав. В своите пътни бележки отец Андрея разказва, че е бил принуден да пътува от Цариград до Пловдив цели 12 дена.

Католиците били изолирани и пренебрегвани от турците, от гърците и от православните. Новият префект (отец Ан-

Б. Р. Молим читателите, които имат повече информация за публикуваните снимки, да я изпратят в редакцията.

Черква на отците капуцини след земетресението 1928 г.

дрея) останал с много лоши първи впечатления, но с пълно упование в Бог се залел да обедини вярващите и да им подобри положението.

Той се установил да живее в Пловдив, а в Даваджово (днес Миромир) пратил отец Онуфрий, който после бил преместен в село Калъчлий (днес кв. Генерал Николаево). Отец Венанко бил назначен в село Селджиково (днес Калояново), където престоял 11 години, други 11 години отчето служил в село Калъчлий и една година в село Герене (днес Белозем).

Скоро след това пристигнали отец Франческо от Вилафранка, който започнал работа като помощник на префекта в

Пловдив, и отец Едуард от Тотино, който бил настанен в село Хамбарлий (днес Житница).

Отец Ярослав БАБИК, OFM Cap

По материали от „100-годишният юбилей на отците капуцини в България (1841-1941)“, София, 1941 г.

Моменти от живота на отците

Монашеската общност в София с монсеньор Анджело Ронкали, по-късно папа Йоан XXIII

Шествие за Тяло и Кръв Христови

Страстната седмица

Страстната седмица започва след заник сълнце в неделата, когато честваме влизането на Иисус в Йерусалим. Богослуженията са продължителни, изпълнени с теми, които се наслагват, и въпреки това следват линията на съзерцателна тържественост и емоционално напрежение. Темата на Страстната седмица в традицията на Църквите от Константинополското литургично семейство е „възстановка“ на драматичните събития - страданието, смъртта и възкресението на Христос, в която християнската общност се въвлече спонтанно и дори се идентифицира с различните свидетели и участници независимо от тяхната противоречива същност. Всички те обаче по своему възвестяват спасението, извършено от Христос.

Богослуженията в тези дни съдържат множество четения от Словото Божие както от Стария, така и от Новия завет. Частица по частица се възстановява чудната мозайка на спасението, извършено от Бог чрез Иисус Христос, Който в Своето безкрайно Божествено слизане приема човешко естество, за да освободи човека от покварата, причинена от греха. Възгласът „Христос възкръсна!“ в неделното утро на Пасхата, повтарян безброй пъти, изразява победата на възкръсната Христос, Който представя на Отца новото творение. В този възглас се съдържа същността на трудния път на човека, изгонен от земния рай заради своя бунт срещу Бог и очакващ през вековете своето спасение. Но в него е съсредоточена и цялата Божия слава, която в Христос поразява злото и неговото физическо проявление смъртта и възстановява общението между човека и Бог.

Отслужването на Пасхалната тайна не е просто припомняне, не е възпоменание на годишнина, целящо да ни раз-

вълнува, въпреки че чувствата, оживени от вярата, от покаянието и от любовта, са желани и поощрявани за приемане дара на спасението. Отслужването е наистина спасително действие.

Редом с Христовия кръст се издигат милиони кръстове на хора, подобни на благоразумния разбойник, които очакват спасителното благовестие: „Днес ще бъдеш с Мене в рая“ (Лк., 23, 43).

Човешкото естество, прието от Христос, е спасено, но това спасение трябва да се повтори, да се извърши отново във всеки от нас.

Литургията, в която Христос - Първосвещеникът и Посредникът, се обръща със силния и неустоим глас на Своята кръв към Отца, е привилегировано място, където човек е дарен с изцеляващата Господня благодат, позволяваща му с пълна убеденост да запее своето „Христос възкръсна!“. С други думи, Пасхата трябва да направи във всеки човек истинно кръщението - в неговата възвищена същност на участие в смъртта, погребението и възкресението на Христос. Затова като своеобразен венец на Страстната седмица Пасхалната литургия ни предлага думите на апостол Павел:

Всички, които в Христа се кръстихте, в Христа се облякохте. Алилуя! (Гал., 3, 27)

Литургията е сякаш една симфония, в която различните инструменти - всеки по свой начин - допринасят за красотата на хармонията. Литургичната „симфония“ се състои от молитви, химни, песни и обреди. В нея се включват също иконографията и архитектурата на храма. Ако само един от тези елементи е застъпен по-слабо, резултатът е несъвършен. Ето защо бихме изневерили на духа на литургичното служение в Страстната седмица, ако го сведем единствено до прочит на текстовете.

Велики четвъртък

Много са тайните, които се отслужват в този ден: Тайната вечеря, умиването на нозете, първосвещеническата молитва към Отца, предателството на Иуда. Но Тайната вечеря заме централно място измежду тях. Христос, мистичната Пасха, се отдава за всички хора, заради които Му предстои да умре. По време на прощалната вечеря Христос предварва и отслужва Своята жертва, произнасяйки над хляба и виното Божествените думи, които ще увековечат Неговата жертва до свършката на времената: „Вземете, яжте - това е Мое то тяло... пийте - това е Моята кръв“ (Мт., 26, 28-28).

Смирението на Сина Човечески при умиването на нозете позволява на апостолите да „имат дял“ с Него и да получат просветление за разбиране на тайните. Любовта на Христос към човека достига своята пълнота и завършеност именно в момента, когато чо-

векът Го предава и разпъва. Христос, Който ще бъде прикован на кръста от човека, му поднася в замяна дара на Евхаристията. Чашата на спасението, поднесена на човечеството, е нотово и чудно питие на Царството.

Цялото човечество е поканено да се преобрази и уподоби на Бог чрез докосването до животворящата Господня трапеза, та същността му да бъде проникната от живота присъствието на Прославения Христос и то да възклике ведно със свети апостол Павел: „Вече не аз живея, а Христос живее в мене“ (Гал., 2, 20). Празникът е наречен от Отците на Църквата Малка Пасха, защото Господ, славно възкръснал, е реално присъстващ в Светата евхаристия.

В този ден епископът тържествено освещава светото миро - символ на Свети Дух - с което новокръстените се помазват при приемането на тайнството миропомазване.

Велики петък

В този ден не се отслужва литургия на Евхаристията.

В този ден се съзерцава чудното осъществяване на тайната на Спасението, извършено от Христос чрез Неговото разпъване и кръстна смърт.

Христос, Богочовекът, възлюби човека, и то докрай, дарявайки му Своя живот. Неговото слизане учудва ангелите и цялото творение. Господ, Който е Животът, страда и умира, защото сам Той доброволно е приел и изпълнил делото на слуга (срв. Фил. 2, 7), за да спаси това, което без събитието на Пасхата би било погубено. Неговото понижаване до човека е въсъщност доброволно себеоткриване на Бог пред човека, извършено на Светия кръст. Този, Който - по думите на свети Йоан Златоуст - е „неизказан, неизследим, невидим, недостигим, вечно съществуващ и неизменим“, става

видим, познаваем, достигим. Обикновено и позволява да бъде обичан. Христос със Своето разпятие и смърт разпънът „ветхия“ човек в нас и ни освободи от тленнието и от робството на греха. Предсмъртният вопъл на Иисус на кръста: „Боже мой, Боже мой! Защо си ме оставил?“ (Мт., 27, 46), е най-дълбоката драма на съществуването, която Кръстът привидно обезсмисля. „Свърши се!“ (Ин., 19, 30) - точно в този момент всичко е свършено за онзи, който има вяра. И действително, изправено пред Разпънатия, вървящото човечество възклика чрез устата на стотника: „Наистина Божий Син е бил Тоя човек“ (Мт., 27, 54). Доказателство, че Христос е поразил смъртта, са думите, които Той отправя към благоразумния разбойник: „Истина ти казвам: днес ще бъдеш с Мене в рая“ (Лк., 23, 43).

Велика събота

В съботното богослужение преобладават песнопения над животворящия гроб Христов. След страданията, чрез които спаси света, разпънатият Господ се полага в нов гроб. Господ, Господарят на живота, лежи мъртъв пред очите на Своите творения. В богослужението е възстановена драмата на Исусовото погребение. Появяват се образите на обляната в сълзи Дева, на Йосиф от Аrimатея, на Никодим, на жените мироносци. Утренята е характерна с песнопението Надгробен плач, разделено на три части.

Богослужението е изпълнено с атмосфера на надежда и очакване. Както житното зърно, паднало в земята, ако умре, принася много плод, така и живителното тяло на Христос ще даде живот.

Службата през този ден възпроизвежда и тайната на Христовото слизане в ада. Господ се явява Светлина на света за всички, дори за онези, които се намират в тъмната на преизподната. Изкуплението е универсално - то обхваща хората от миналото, настоящето и бъдещето. Спасителната светлина на Христос достига и до дълбините на ада. Христос освобождава задържаните там праведници, като ги възкресява и взима със Себе Си в славата на Отца. Усеща се пълъхът на Възкресението, защото Църквата знае, че привидното изчезване на Христос е нещо временно и че Неговият сън в гроба е сън живителен, следствие от тежката битка, увенчана с блъскава победа.

Възкресение на нашия Господ Бог Иисус Христос

„Този е денят, който Господ е създад, да се зарадваме и развеселим в него“ (Пс. 117, 24). Всичко се изпълва със светлина: Христос - Господ и Бог - излиза славен от гроба, побеждавайки със смърт смъртта. Тайната вечеря, самотата и страданието в Гетсиманската градина, процесът, Кръстният път, мракът на гроба предхождат, но и предвещават възкресението и живота. Иисус сподели във всичко човешкото естество, жертвайки Себе Си, за да премине морето и пустинята на смъртта, да освободи човека, връщайки го към извора на живота - Бог. Смъртта е победена от Възкресението. Цялото пасхално богослужение възвестява на света най-великата тайна: смъртта и възкресението на Христос. Ние можем да не виждаме Кръста, нараненото тяло на Господне, празния гроб, отваления

надгробен камък, но с всичко това ще продължаваме да се сблъскваме и да търсим отговор на тази тайна.

Освобождението е възможно само чрез признаването на Христовото възкресение. Първи сториха това Мария Магдалина и учениците от Емануил. Те разпознаха възкръсната Господ и се върнаха, за да съобщят на апостолите: „Господ наистина възкръснал“ (Лк. 24, 34). Оттук нататък започва освобождението на всички хора.

Който признае Възкръсната, е докоснат от Светлината и сам става източник на светлина.

Всички, които отварят сърцата и душите си за Пасхата Христова, сами стават „жива пасха“. И затова нека всеки от нас да прогласява пасхалното благовестие: „Христос възкръсна! Наистина възкръсна!“

Велики понеделник

Вечерните служби в този и в следващите два дни съзерцеват доброволното отправяне на Христос към спасителното Му страдание. Господ е оприличен на жених, отиващ на сватба - мистичното бракосъчетание, което Иисус сключва с човечеството (Невестата), за да му възвърне белотата на дрехата, изгубена поради греха. Опетнената дреха на Невестата (Божия народ) е избелена с Христовата кръв на Кръста. А без такава дреха е невъзможно да се влезе в чертата (брачна стая; брачно ложе; палат, дворец - б.а.) на Господ.

Христос Женихът, Когото вървящите съзерцеват в иконата, носена по време на шествието в храма, е Христос Страдалецът, увенчан с трънен венец - Този, Който ще бъде положен в гроба. Чрез тропара, който се пее по време на шествието, всички са приканени да се отърсят от духовната вцепененост и да разпознаят в страданията Христос Спа-

сителя. Тъмнината, в която тъне душата ни, ще бъде прогонена от спасителната светлина на Христовото страдание. Веднъж изпълнени с тази светлина, всички ще можем да вървим заедно с Него пречистени, приемайки да бъдем и разпънати заедно с Него, умрайки за насладите на света.

Тези служби от Страстната седмица са известни като Последование на Женихата.

В първия ден възпоменаваме старозаветния Йосиф, продаден от братята си, който е праобраз на Иисус. И той като Него страда невинно, предаден от своите. Йосиф спаси народът си от глада, а Иисус спаси човечеството от греха.

Освен това Църквата ни припомня чрез притчата за безплодната смоковница, че ние не принасяме плодове, които Бог е в правото си да изисква от нас: смирение, кротост и отказ от насладите на света.

Велики вторник

Женихът идва посред нощ. Мракът може да бъде победен от нашите духовни светилници. Четивото за този ден ни припомня притчата за десетте девици - петте разумни и петте неразумни. Необходимо е да бъдем будни и бдителни, за да можем да посрещнем Жениха при самото Му пристигане. Затова и не бива да обременяваме душите си с ненужни грижи. Спасителното страдание е голямата възможност, която Господ Бог ни предоставя, за да можем да влезем в Негово-

то царство. Ако нашите светилници са празни, това означава, че сме се изгубили сред нещата на този свят, без да познаем дара Божи, и така ще бъдем оставени вън от царството. Но блажени са тези, които поддържат светилниците си запалени и могат да посрещнат Жениха при Неговото идване. Ако нашите светилници са пълни, това означава, че се е умножил талантът им, поверен от Бог. И в тъкъв случай ще влезем заедно с Него в светлината на царството Му.

Велика сряда

В този ден възпоменаваме помазването на нозете Христови, извършено от грешницата. Темата на помазването е извънредно важна, понеже предвещава Христовото погребение. С жеста си грешницата предварва помазването на животворното тяло на Христос с миро при Неговото погребение.

Сам Христос й вменява тази роля,

като казва, че доброто й дело ще бъде споменавано до края на времена. Докосването до Иисус напълно спасява и осветява грешницата, отдадена преди това на удоволствията на нощта и потъната в бездната на зло. Литургията подчертава контраста между щедрия жест на жената и предателството на Иуда.

Пръстенът

- Идвам при теб, учителю, защото се чувствам толкова нищожен, че нямам сили нищо да правя. Всички ми казват, че не правя нищо като хората, че съм непохватен и доста глупав. Как мога да се поправя? Какво да сторя, че да почнат да ме ценят?

Учителят, без да го погледне, му каза:

- Много съжалявам, момчето ми, но не мога да ти помогна. Първо трябва да решаш един мой проблем. Може би след това...

И след кратка пауза добави:

- Виж, ако искаш да ми помогнеш, сигурно ще решаш по-брзо този проблем и тогава може и да ти помогна. Е, какво ще кажеш?

- С удоволствие, учителю - колебливо отвърна младежът, но отново почувства, че е подценен и че неговите нужди са останали на заден план.

- Хубаво - кимна учителят.

Той свали пръстена, който носеше на малкия си пръст, даде го на младия човек и зарадъчка:

- Яхни коня, който е пред вратата, и отиди на пазара. Трябва да продам този пръстен, защото имам дълг да плащам. За него трябва да вземеш възможно най-много пари, но не се съгласявай на по-малко от една жълтица. Върви и се връщай колкото се мот-

же по-бързо с жълтицата.

Момъкът взе пръстена и потегли. Щом стигна на пазара, започна да го предлага на търговците. Те разглеждаха с интерес пръстена, но щом чуеха исканата цена, веднага се отказаха. Някои му се изсминаха, други просто му обръщаха гръб и само един старец беше любезен да си направи труда и да му обясни, че една златна монета струва много пари, за да я получи в замяна на пръстена. В желанието си да му помогне никакъв човек му предложи една сребърна монета и медно петаче, но младежът добре си спомняше заръката да не го продава за по-малко от жълтица и отхвърли предложението. След като обиколи целия пазар и говори с повече от сто души, сломен от неуспеха, той яхна коня и се връна. Колко много му се искаше той да я има тази златна монета. Тогава щеше да я даде на учителя, да го освободи от неговите грижи, след което да получи свет и помощ.

Момъкът влезе в стаята.

- Съжалявам, учителю, не успях да получа това, което ти искаше. Може би щях да взема две, най-много три сребърни монети, но не мисля, че мога да заблудя никого относно истинската стойност на пръстена.

- Колко е важно това, което

каза, млади приятелю - отговори усмихнат учителят. - Първо трябва да узнаем истинската стойност на пръстена. Яхни пак коня и отиди при златаря. Че кой по-добре от него ще знае колко струва? Кажи му, че искаш да продадеш пръстена и го попитай колко дава за него. Обаче колкото и да ти предложи, не го продавай, а се върни тук с пръстена.

Младият мъж отново яхна коня и замина. Златарят разгледа пръстена на силната светлина на лампа с помощта на лупа, претегли го и каза:

- Кажи на учителя, младежо, че ако иска вече да го продаде, не може да му дам за пръстена повече от 58 златни монети.

- 58 жълтици! - възклика момъкът.

- Да - отговори златарят. - Знам, че ако разполагаме с повече време, можем да вземем за него дори 70 жълтици, но ако парите му трябват спешно...

Младежът загалопира развълнуван към дома на учителя, бързаше да му каже какво се е случило.

- Седни - каза мъдреца, след като го изслуша. - Ти си като този пръстен - едно бижу, ценно и неповторимо. И като такова може да те оцени подобаващо само експерт. Че как искаш в живота всеки да познае истинската ти стойност!

С тези думи учителят си сложи пръстена на малкия пръст.

Силвита ГУДИЕЛ

Да прославим Бог

От стр. 8

ква и е изключително благодарен на монс. Георги Йовчев за това, че го е поканил на това прекрасно тържество. Той изтъкна още, че интериорът на катедралата припомня християнската история на България, тъй като в нея има олтар, посветен на мъченици от началото на IV век и от втората половина на ХХ век. В нея почишат и някои епископи на Софийско-Пловдивската епархия. Припомнено бе, че през 2002 г. храмът е посетен от божия раб папа Йоан-Павел II. Монс. Болонек предаде на епископа и цялата епархийна общност сърдечните поздрави на Светия отец Бенедикт XVI заедно с неговата апостолическа благословия. Казано бе още, че наследникът на свети Петър препоръчва да преживяваме този 150-годишен юбилей, вслушвайки се в тутящото сърце на камбаните на тази майка и глава на всички храмове и параклиси в Софийско-Пловдивската епархия. Апостолическият нунций прибави към юбилейното настърчение и дар от Светия отец - литургична мантия в цвета на Великите пости.

Приветствие към вярващите отправи и епископ Христо Пройков, който подчертава, че е особена радост за него като председател на Епископската конференция на Католическата църква в България да из-

рази чувствата на цялото духовенство от Северна България, от Софийско-Пловдивската епархия и от Католическата апостолическа екзархия по повод юбилея на катедралата. Епископ Пройков каза още, че храмът е оазисът на нашия свят, в който всеки намира спокойствие, радост, утеша и мир, за да продължи в света. Той е сила за всички, защото храмът е Божи дом. Изтъкнато бе, че това честване е радост за всички от Католическата църква в България, защото всички сме едно семейство - католици българи, които се радваме на нашите семейни празници в светлината на врата ни.

По време на литургията за тържествеността на празника допринесе и хорът при катедралния храм, изпълнявайки „Messa de angelis“, както и „Влез, народе, в Божи храм“, О, път, живот и истина“, „Ave verum“, „Christus vincit“.

Катедралата „Свети Лудвик“ в Пловдив е един от най-големите католически храмове в България. Тя е построена от известния брациговски майстор Иван Боянов по проект на италианския архитект Алфонсо, съчетавайки успешно българския възрожденски стил със стила на римските базилики. Строителството на катедралата започва през 1858 г. от тогавашния епископ Андреа Канова и завършва окончателно с тържествено освещаване на 25 март 1861 г., като е наречена на името на френския крал Лудвик IX. През същата година в нея е монтиран първият в България орган, който по-късно е заме-

нен с по-голям. През 1931 г. стихииен пожар силно поврежда храма и унищожава органа. След пожара целият храм е преустроен, а на 8 май 1932 г. е повторно осветен. Камбанарията към катедралата „Свети Лудвик“ е изградена през 1898 г. и е оборудвана с пет камбани, изработени в германския град Бохум и подарени на пловдивския храм от папа Лъв XIII.

Съществува предание, че преди повече от 400 години на мястото на днешната катедрала е имало малка къща, където са се събрали богомолци павликяни, приели католическата вяра. По-късно, през 1623 г. на същото място вече се е издигала черква, за което свидетелстват няколко латиноезични източници.

Днес катедралата „Свети Лудвик“, претърпяла няколко реставрации, е със стilen облик и забележителна архитектура, която я превръща в една от най-привлекателните постройки и един от най-интересните храмове в Пловдив. В катедралата се намира саркофагът на княгиня Мария Луиза Бурбон-Пармска, която е погребана тук през 1899 г., както и няколко гроба на епископи, означени с надгробни плочи. В горната част на предната фасада на храма е монтиран часовник с ярки цветове, а на площадчето пред него се издига статуя на Иисус Христос Възкръснал, която човек няма как да не забележи и да не остане в съзнанието му като част от цялостния облик на Пловдив.

Жана СТОЕВА, кореспондент

1365 Като възпоменание на Пасхата на Христос Евхаристията е също жертвоприношение. Жертвеният характер на Евхаристията е проявен в самите учредителни слова: „Това е Моето тяло, което за вас се дава“ и „Тая чаша е новият завет с Моята кръв, която за вас се пролива“ (Лк., 22, 19-20). В Евхаристията Христос дава това Тяло, Което Той пожертва за нас на кръста, самата Кръв, Която Той проля „за мнозина за оправдяване на греховете“ (Мт., 26, 28).

1366 Евхаристията следователно е жертвоприношение, защото представя (прави присъстващо) жертвоприношението на Кръста, защото е негово възпоменание и защото прибавя неговия плод:

1367 [Христос] „Нашият Бог и Господ, принесе себе си на Бога - Отец един път завинаги, умирайки като застъпник върху олтара на Кръста, за да осъществи за тях (хората) вечно изкупление. Но тъй като Неговата смърт не трябваше да сложи край на Неговото свещенство (Евр., 7, 24. 27) на последната Тайна вечеря „през нощта, в която бе предаден“ (1 Кор., 11, 23) Той пожела да остави на Църквата, Своята възлюбена Невеста, едно видимо жертвоприношение (както го изиска човешката природа), където ще бъде представено кървавото жертвоприношение, което щеше да се извърши веднъж завинаги върху Кръста, чийто спомен ще се увековечи до края на времената (1 Кор., 11, 23) и чиято спасителна сила ще допринесе за изкупление на греховете, които ние извършваме всеки ден (CONCILIO TRIDENTINUM, Sess. 22a, Doctrina de ss. Missae Sacrificio, c. 1: DS 1740).

1367 Жертвоприношението на Христос и това на Евхаристията са едно-единствено жертвоприношение: Жертвата е една и съща. Сам Христос, Който тогава принесе Себе си на Кръста, я принася чрез службата на свещениците. Единствено начинът на принасянето е различен (CONCILIO TRIDENTINUM, Sess. 22a, Doctrina de ss. Missae Sacrificio, c. 2: DS 1743): „В литургията се съдържа и се принася в жертва по безкърен начин Този същият Христос, който принесе Себе си само веднъж по кървен начин върху олтара на Кръста. И това жертвоприношение е действително изкупително.“ (Ibid).

1368 Евхаристията е също приношение на Църквата. Църквата, която е Тялото на Христос, взема участие в приношението на своя Бог. Заедно с Него самата тя се принася цяла. Тя се присъединява към Неговото застъпничество пред Бога за всички хора. В Евхаристията жертвоприношението на Христос става жертвоприношение на членовете на Неговото тяло. Жivotът на верните, техните хвалебствия, техните страдания, тяхната молитва, техният труд са съединени с тези на Христос и с Неговото цялостно принасяне. По този начин те придобиват една нова стойност. Христовото жертвоприношение, присъстващо на олтара, дава възможност на всички поколения християни да бъдат единени с Неговата жертва.

В катакомбите Църквата често пъти е представяна като жена по време на молитва, с широко отворени обятия в поза на молеща се. Както Христос разтвори ръцете Си на кръста, чрез Него, с Него и в Него тя се принася и се застъпва за всички хора.

1369 Цялата Църква се присъединява в приношението и застъпничеството на Христос. Натоварен в Църквата със службата на Петър, папата е свързан с всяко отслужване на Евхаристията, в което той е назначен като знак и слуга за единството на вселенската Църква. Местният епископ е винаги отворен за Евхаристията, дори и когато тя е председателства на свещеник. Неговото име се произнася в нея, за да се означи неговото представителство на местната Църква между свещенството и с помощта на дяконите. Общността от своя страна се застъпва за всички служители, които за нея и с нея принасят евхаристичното жертвоприношение.

„Нека само тази Евхаристия се счита за действителна, която се отслужва под ръководството на епископа или от друго лице, което той е упълномощил.“ (SANCTUS IGNATIUS ANTIOCCHENUS, Epistula ad Smyrnaeos 8, 1: SC 10bis, 138 /FUNK 1, 282/).

„Само чрез службата на свещениците се осъществява духовното жертвоприношение на християните в единение с жертвоприношението на Христос, единственият Посредник, поднесен от името на цялата Църква в Евхаристията чрез ръцете на свещеници по безкърен и сакраментален начин, докато дойде сам Господ.“ (CONCILIO VATICANUM II, Decr. Presbyterorum ordinis, 2: AAS 58 (1966) 993).

1370 Към приношението на Христос се присъединяват не само членовете, които са още тук, на земята, но също и тези, които са вече в небесната слава: Църквата принася евхаристичното приношение в общение с пресветата Дева Мария, като се възпоменава самата тя, както и с всички светци и светии. В Евхаристията Църквата заедно с Мария е като че ли в подножието на Кръста, присъединена към приношението и застъпничеството на Христос.

Из „Катехизис на Католическата църква“

Церемонии по беатификацията на Йоан-Павел II

Церемониите по беатификацията на Йоан-Павел II започват още на 30 април, събота, в 20 ч. с вечерна служба - бдение, до 22.30 ч. в пасторалния център „Чирко Масими“. Тя се организира от римската епархия и ще се ръководи от генералния викарий на папа Бенедикт XVI кардинал Агостино Валини. Папата ще се включи духовно през видеовръзка.

На 1 май, неделя, саркофагът на Йоан-Павел II ще бъде изнесен от крипта и изложен в базиликата „Свети Петър“ пред олтара на „Изповеданието“. Литургията по провъзгласяването на блажен на Йоан-Павел II ще започне в 10.30 ч. на площад „Свети Петър“ и ще

бъде ръководена лично от папа Бенедикт XVI. Поклонението пред саркофага на вече блажения Йоан-Павел II ще започне непосредствено след церемонията и ще завърши след преминаването на и последния поклонник. Достъпът до площад „Свети Петър“ е свободен. Цялостната охрана е поверена на италианската обществена служба по охрана. На другия ден - 2 май, понеделник, в 10.30 ч. държавният секретар кардинал Тарчизио Бертоне ще отслужи благодарствена литургия. Саркофагът на блажения Йоан-Павел II ще бъде пренесен в крипта на базиликата „Свети Петър“.

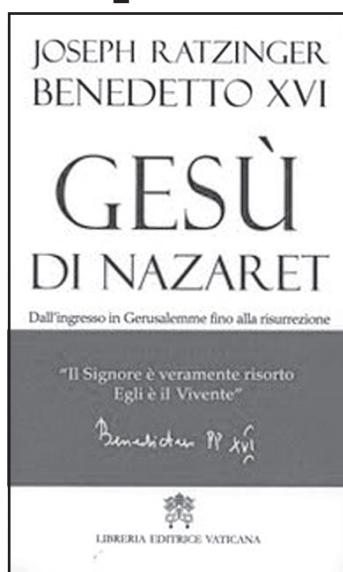
Петър КОЧУМОВ,
по „Osservatore Romano“

Вторият том на „Исус от Назарет“ вече е на европейския пазар

„Надявам се, че съм успял да се доближа до личността на нашия Господ по начин, който би се окказал полезен за читателите, стремящи се да се срещнат с Исус и да повярват в Него“, пише папа Бенедикт XVI в предговора към втория том от книгата си „Исус от Назарет“ с подзаглавие „От влизането в Иерусалим до Възкресението“.

Произведенето се появи на книжния пазар на 10 март с общ тираж 1 млн. екземпляра на седем езика - немски, италиански, английски, френски, испански, португалски и полски. Както съобщи директорът на Libreria Editrice Vaticana, продължава работата над превода на втория том на „Исус от Назарет“ на европейските езици, на които не говорят толкова много хора, като например норвежки или холандски. В същото време редакциите арабски, японски и корейски издатели се опитват да придобият правата за превод на техните езици.

По www.catholic-news.bg

Вторият том на книгата на Светия отец разказва за последните събития от земния живот на Исус Христос - от тържественото му влизане в Йерусалим до Възкресението. В епилога към книгата, озаглавен „Перспективи“, се говори за Възнесението и за Второто пришествие на Господ Иисус.

В написания от самия него предговор папата подчертава, че съчинението не трябва да се възприема като поучителен документ на Църквата, доколко представлява плод единствено на „личните търсения на Лица Господен“. Стилистиката на книгата също е белязана от личния почерк и вяра на автора. Папа Бенедикт XVI често се обръща към читателя от първо лице, не пести въпросителни знаци и поощрява аудиторията си към самостоятелно търсене и лично преосмисляне на собствената вяра в Този, Който едновременно е и Творец на историята, и Син Божи, Който дарява вечно спасение.

По www.catholic-news.bg

Европейските епископи приветстват решението на Европейския съд за разпятието

„Знак за добра воля, мъдрост и свобода“ - така кардинал Петер Ердьо, председател на Съвета на европейските епископски конференции, определя решението на Европейския съд за правата на човека от 15 март, че присъствието на разпятие в класните стаи не нарушава свободата на религията и възпитанието на учениците и на техните родители. „Делото, заведено срещу Италия, надхвърля националните граници, което показва реакцията на европейско и световно равнище“, допълва кардиналът в своята декларация. С решението на Европейския съд започва „нова страница в историята“. „Разкрива се нова надежда не само за християните, а за всички европейски граждани, почувствали се дълбоко заsegнати от първоначалното решение на Европейския съд, заплашващ християнската идентичност“, посочва унгарският кардинал. „Да се смята, че присъствието на разпятието в общественото пространство противоречи на човешките права, означава да се отрече идеята за Европа. Без разпятието днешна Европа не би съществувала. Затова решението преди всичко е победа за Европа.“

Комисията на Епископските конференции на Европейската общност (COMECE) вижда в решението на Европейския съд „признаването на законното място на християнството в пуб-

личното пространство, както и признаването на различието на културните традиции в Европа“, което е резултат на различна идентичност и история на държавите членки и има отражение в контекста на отношението между държава и Църква“. Епископите от ЕО споделят решението на Европейския съд, според което „най-подходящото равнище за правилна оценка по тези въпроси, които са дълбоко коренени в традицията на една страна, е именно националното“. „Разпятието символизира разпъването и възкресението на Исус Христос“, припомнят епископите. „За християните от всички деноминации той е символ на глобалната любов на Бог към цялото човечество. За вървящите от другите религии и дори за невярващите кръстът може да се смята за символ на ненасилие и съпротива срещу репресии, а излагането му на публични места припомня на всички човешки същества значането на човешкото достойнство - принцип, от който произлизат всички основни права.“

За кардинал Анджело Баняско, председател на Епископската конференция на Католическата църква в Италия, решението на Европейския съд е израз на „здрав разум и голям респект към аргументацията, представена от италианското правителство и значителен брой европейски страни, споделили италианската позиция“. „От друга страна - допълва кардинал Баняско, - съществува свобода на религията - както вътрешна, така и в нейната публична изява, в нейните символи и най-вече в разпятието, което, както е известно, представлява и изра-

зява една концепция и сбор от ценности, които широко са споделени от западната култура и антропология относно човешкото достойнство, културата на даряването, саможертвата, посвещението и солидарността.“ „Това решение - обобщава кардинал Баняско - е важна стъпка от юридическа гледна точка, тъй като потвърждава и зачита юридически закон на отделните страни и на различните традиции в европейските страни.“

За монс. Роберт Цолич, председател на Епископската конференция на Католическата църква в Германия, с решението си Европейският съд показва „чувствителност към смисъла на кръста като религиозен и културен символ“. За монс. Цолич идентичността на Европа както в нейната цялост, така и в отделните страни зависи много от „способността да се съхраняват и предават собствените ценности и традиции“. „Кръстът е особен символ на европейската култура с нейните ценности, изградена от съществения принос на християнството - изтъква председателят на германските епископи. - Той символизира примера за мир, човечност, солидарност и човешки права, които са неотменими дори за секуляризираните демокрации.“

„Ако една държава не иска да загуби собствената си идентичност, трябва да признае своите ценности, корени и традиции, без да налага една религия. Присъствието на кръста в училищните стаи е дискретен израз, че държавата признава собствената идентичност, ценности и корени“, завършва декларацията на монс. Цолич.

